

Brassói Lapok

XL. évfolyam

292 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi december 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők Szerkesztőség és kiadóhivatal Brassov, Str. Regale Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 82., szerkesztő 83.

Fájdalmas és megdöbbentő:

A kormány visszautasította a Magyar Párt javaslatát

„Nincs semmi értelme annak, hogy parlamenti bizottságot küldjünk ki”
— je entette ki Lepadatu miniszter a szenátusban

Maniu Gyula újabb „békepaktumot” kötött a pártja vezetésével

Továbbra is érvényben marad a cenzura és az ostromállapot

Bukarest, december 19.

Megirtuk annakidején, hogy Maniu felkereste Tatarescu miniszterelnököt és tiltakozását fejezte ki előtte amiatt, hogy a cenzura nem engedte meg a restauráció történetével foglalkozó beszéd kivonatának a lapokban való közzétételét. Tatarescu akkor megígérte, hogy a beszéd áttanulmányozása után magyarázattal szolgál s ígéretéhez híven választát tegnap el is juttatta Maniuhoz Inculetz belügyminiszter után, aki a volt pártelnökkel három óra hosszat tárgyalt a kamara miniszteri szobájában. Az Adeverul szerint a belügyminiszter közölte Maniuvval, hogy emlékirat formájában megszövegezett beszéd közzétételét a miniszterelnök nem engedélyezheti s egyben vázolta azokat az okokat, melyek a kormányt erre a lépésre késztetik. Inculetz Maniu ismételt kérésére sem volt hajlandó a legcsekélyebb engedményt sem tenni s hangsúlyozta, hogy ő csupán a miniszterelnök választásának továbbítására kapott felhatalmazást.

A tanácskozás végeztével Inculetz közölte az újságírókkal, hogy a megbeszélés napirenden levő kérdésekre szorítkozott. Mire Maniu a belügyminiszterhez fordultva így szólt:

— Vállja be, miniszter ur, hogy a cenzuráról is szó esett.

— Igen — mondta Inculetz — kezdetben erről is beszélünk.

Maniu az újságírók kérdéseire kijelentette, hogy majd idejében közölni fogja, mit szándékszik tenni ebben az ügyben.

VAJDA ÉS MANIU
KÜLÖNÖS HARCA

A nemzeti-parasztpárt állandó bizottságának tagjai hétfőn este 9 órakor tanácskozássra ültek össze, mely éjfélt után 2 órakor ért véget. Ezt megelőzően nem hivatalos jellegű megbeszélés volt, amelyen Maniu, Lupu dr. és végül Vajda szövegezték fel, aki állítólag a belső béke megteremtése végett rendkívül érdekes javaslatot terjesztett be. Vajdának azonban — mint megírtuk — el kellett mennie a felszólalás után, mire Maniu kijelentette, hogy sajnálja Vajda távozását, mert javaslatát — megítélése szerint — különös fontossággal bír.

Hogy mit tartalmaz a javaslat, még eddig nem került nyilvánosságra. Vajda ezirányú szereplését egyébként a párt hivatalos köreiben nem erősítették meg. — Vajda békéltető tevékenységét különben az a tény is cáfolja, hogy a volt miniszterelnök a bizottság éjszakai ülésén élesen

kikelt Maniu személyi akciója ellen s bejelentette, hogy abban az esetben, ha a párt hozzájárul Maniunak a párt hivatalos taktikájától eltérő szerepléséhez, illetve nem változtatja meg előző határozatát, mely Mihalache levelében jutott kifejezésre, úgy ő lemond tartományi elnöki tisztségéről. Közölte Mihalacheval, hogy álláspontját Costachescu és Mironescu volt miniszterek is a legteljesebb mértékben osztják. Végül ajánlotta, hogy lemondása esetén Maniu legyen az erdélyi pártszervezet elnöke.

Maniu azonnal szót kért és hangoztatva, hogy nem áll szándékában a legcsekélyebb akadályt is gördíteni Vajda elnöki tevékenysége elé, ugyanakkor azonban az állami problémákkal szemben táplált véleményét sem hajlandó módosítani. Ami az erdélyi szervezet elnöki tisztségét illeti, nem fogadhatja el, mert szerinte semleges személynek kell a két tábor kibékítését erről a vezető helyről is megkísérelnie.

Vajda ismét felszólalt és kijelentette, hogy a pártnak Maniu nézeteivel homlok-egyenest ellenkező taktikát kell követnie.

Mihalache ismét nagy „békebeszédet” mondott, melyhez Lupu dr. is csatlakozott. Majd az Inculetz-Maniu találkozás ügye került napirendre, mellyel kapcsolatban Maniu fontos közléseket tett. Több hozzászólás után végül ismét Maniu beszélt és visszatérve a párt taktikájának kérdésére, határozott hangon nyilatkozatot tett. Aláveti magát a többség határozatának, azzal, hogy tovább is kitart elvei mellett.

A tanácskozások berekesztése után Mihalache bejelentette a „szencziós” eredményeket váró újságíróknak, hogy a bizottság magáévá tette az ő álláspontját. A párt továbbra is a végrehajtó bizottság által szeptemberben megállapított taktikát követi.

Az Adeverul a pártelnök nyilatkozatával kapcsolatban megjegyzi, hogy Mihalachenak sikerült ismét megmentenie a párt egységét. A harc egyelőre végetért, anélkül, hogy győztesei, vagy legyőzöttei lennének.

JORGA ÉS BOILA

A Dimineata közli Boila Zakariás dr. táviratát, melyet a kolozsvári Romania

Noua igazgatója a miniszterelnökhöz intézett. A távirat így hangzik:

„Jorga Miklós 5 hónap óta sajtóban és gyűléseken aljas rágalomhadjáratot folytat Maniu Gyula ellen. A kormány még akkor sem érezte kötelességének, hogy közbelépjen, amikor a támadások Maniu személye ellen irányuló felbujtás jellegét öltötték. Az is igaz, hogy senki sem kérte a kormány védelmét. A szenátus tegnapi ülésén azonban Jorga azt állította, hogy a Romania Noua-ban cikket irtam ellene, amely szerint Jorga 800 ezer lejt kapott a kormánytól. Jorga állítása ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Én azt irtam és ezt bizonyítani tudom, hogy Jorga nem a kormánytól, hanem más-honnan kapott pénzt. Jorga a közszabadságok bajnoka és az újságírószindikátus tiszteletbeli tagja, a cenzura támogatását kérte, hogy hadjáratát tovább folytathassa Maniu ellen. Kérem, szíveskedjék megérteni munkatársával, Titeanu Eugen alminiszterrel, hogy máskor ne válaszoljon azonnal és ne higgye el Jorga minden szavát, mielőtt kellőképpen nem informálódott a helyzet felől.”

Jorga a táviratot a szenátus legutolsó ülésén szövegezte és kérte a kormányt, hogy nyújtson módot Boila Zakariás azonnali kihallgatására. Nem engedhető meg, hogy ilyen vádakat szövegzenek egy volt miniszterelnök ellen. Mit szól a külföld ahhoz, hogy Romániának olyan miniszterelnökei voltak, akik 800 ezer lejjel fizetették meg szolgálataikat.

A jelenlevő Titeanu alminiszter tolmácsolta a miniszterelnök felháborodását és kijelentette, hogy a kormány akár törvényes, akár törvénytelen eszközzel, de világosságot derít erre az ügyre.

Gafencu nemzeti-parasztpárti szenátor közbevetette, hogy a kormány lehetőleg törvényes eszközöket vegyen igénybe. — Jorga válaszában ismételtén kérte Boila azonnali kihallgatását, akinek tette — szerinte — kimeríti a zsarolás kritériumait.

A kormány és a Magyar Párt javaslata

A kamarában a felirati vitát Jamandi miniszter felszólalása zárta be. Jamandi a kisebbségi kérdéssel is foglalkozott és beszédében rámutatott arra, hogy Romániában 4 millió kisebbségi polgár él, akik az ország egyes részeiben történelmi folytonosságot képviselnek. A kisebbségeket nem lehet kényszerpolitikának alávetni.

Cuza: De nemzeti jogainkat védelmező politikát kell ellenük folytatni.

Jamandi: Bámulom Cuza ur konzekvens magatartását. Rögeszméjét azonban, hogy a zsidóság nemzeti veszedelmet képez, nem tudom megérteni. A zsidóknál vannak veszedelmesebb kisebbségek is.

Ezután a városok elrománosításáról beszélt és úgy vélekedik, hogy nem lehet pár év alatt új helyzetet teremteni, amikor vannak városok, melyek sohasem tartoztak hozzánk.

Tataranu képviselő által beterjesztett választfelirati javaslat vitája során Willer József dr. felhívja az előadó figyelmét, hogy

a javaslat nem foglalkozik a Magyar Párt indítványával, mely parlamenti bizottság kiküldését javasolja.

Tataranu: Nem vehettem figyelembe a javaslatot, mert meggyőződésem, hogy Ünnek más céljai voltak ezzel.

Willer tiltakozik. A választfelirati javaslatot azonban eredeti formájában szavazza meg a kamara.

A szenátusban Lepadatu kultuszminiszter válaszolt a kormány nevében a felirati beszédekre. Szerinte két fontos felszólalás hangzott el: a Jorga és a Gyárfásé. Gyárfás beszédéből azt olvassa ki, hogy a Magyar Párt beismerte eddigi politikájának helytelenségét és most a többségi néppel való együttműködés útján igyekszik helyrehozni az elkövetett hibákat. Felelősségérzettel rendelkező ember

nem lehet ellene az egységnek, amit most a magyar kisebbség vezetői felajánlanak.

Ami azonban a parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozó javaslatot illeti, azon a véleményen van, hogy annak semmi értelme nincs és nem vezethet eredményre.

Végül hangoztatja, hogy a kormányra kerülő pártoknak állami és nem pártproblémát kell látniuk a kisebbségi kérdésben.

A kamara bizottsága kedden délután 12 órakor, a szenátus pedig 12 óra 40 perckor nyújtotta át az uralkodónak a Házak választfelirátát.

Marad a cenzura és az ostromállapot

Fővárosi lapjelentések szerint a legközelebbi minisztertanácscon dönteni fog a kormány arról, hogy a belföldi kölcsönből milyen részt juttat az egyes minisztériumoknak. A Dimineata nagy belföldi rendelkezésekről tud, melyeket a hadfelszerelési program végrehajtásával hoz kapcsolatba. Tatarescu brassói látogatását arra magyarázza, hogy a miniszterelnök a hazai repülőgépipar új-

jászervezésén dolgozik s ecélből hathatós támogatásban fogja részesíteni a belföldi üzemeket.

A nemzetvédelmi hozzájárulást közvetett adók formájában tervezi a kormány behajtani s az erre vonatkozó törvényjavaslatot a karácsonyi szünet után nyújtja be a pénzügyminiszter a parlamenthez.

A Dimineata azt írja, hogy a cenzura

Tessék kívágni és eltenni!

10. sz. SZELVÉNY

a B. L. decemberi

regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 db decemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934. decemberi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszedéskor a B. L. kiadói hivatalában (Calea Moșilor 59), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10) Brassóban: a B. L. kiadói hivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

és az ostromállapot megszüntetéséről egyelőre nem lehet szó. Erre való tekintettel nyilatkozata is, aki a kormányt vasárnap tartott tighinai gyűlése alkalmával kijelentette az újságíróknak, hogy bár a kormány nem is kénytelen ezeket a rendkívüli intézkedéseket igénybevenni, egyelőre azonban nem lesz változás ezen a téren.

A kormány szeretné, hogy, amíg az ostromállapot tart, a lapok önmagukat cenzurázzák, s örvendene, ha tekintetben a sajtóval megállapodást tudna kötni.

A PARLAMENT KEDDEN ESTE KARACSONYI SZÜNIDŐRE MENT

A képviselőházban Fotino elnök az ülés elején felolvasta az uralkodó választását a délni ünnepélyesen átnyújtott feliratra. A királyi leirat, amelyet a képviselők állva hallgattak végig, együttműködésre szólítja fel a pártokat, utalva arra, hogy a mostani idők egységet parancsolnak. A politikuskok feledjék el nézeteltéréseiket s vállvetve dolgozzanak a nemzet és állam javára.

A felszólalások során Brătianu György válaszolt Iamandi miniszter tegnapi beszédének arra a részére, amelyben pártjával foglalkozott.

Kijelenti, hogy miután Iamandi személyének számára nincs semmi erkölcsi értéke, vádjait nem érdemesíti cáfolatra.

A továbbiakban kifejté pártja magatartását a Trónnal szemben, végül pedig hangoztatja, hogy elszántan halad tovább az eddigi úton.

Amikor Titeanu belügyi alminiszter szólásra emelkedik, hogy válaszoljon Brătianu Györgynek, a georgisták kivonulnak, Constantinescu-Bordeni pedig visszaköltözik.

— Ön akar válaszolni Brătianu Györgynek? Válaszoljon más...

Titeanu felvilágosításokat ad Iamandi állításával kapcsolatban, majd sajnálkozását fejezi ki, hogy a georgisták elrontották az ülés ünnepélyességét. A georgisták új taktikához folyamodtak: megfutamodtak a vita elől.

Popescu-Necsesi képviselő személyes kérdésben szólal fel s tiltakozik Titeanu alminiszternek ama vádjá ellen, hogy az Universul nem közli pontosan a parlamenti vitákról szóló beszámolókat.

Miután Madgearu az ellen tiltakozott, hogy a miniszterek nem adnak választ a képviselők napirendelőtti kérdéseire, Fotino elnök berekesztette az ülést s a következő ülés időpontját 1935. január 21-én délután 3 órára tűzte ki.

A szenátusban is felolvasták a király választását, majd jelentéktelen felszólalások után szintén január 21-ikére napolták el az ülést.

A nemzeti-parasztpárt ünnepe

A nemzeti-parasztpárt kedden délelőtt ünnepelte a parasztpárt megalakulásának 16-ik évfordulóját. Az ünnepi ülésen Mihalache volt az első szónok, aki hangoztatta, hogy a nemzeti-parasztpárt monarchikus és alkotmányos párt.

Maniu kimelte, hogy a nemzeti-parasztpárt a nemzeti és társadalmi szükségletekből keletkezett, majd hangoztatta, hogy fel kell hagyni a vitákkal s érvényesíteni kell a nemzeti akaratot.

Vajda azt hangoztatta, hogy a párt a vezérek hibái ellenére is tántoríthatatlanul halad előre a nemzeti törekvések megvalósításának útján. Ő is megszavazta Mihalache vezéri kvalitásait.

Flandin francia miniszterelnök:**A békegyárak mind olyanok, hogy bármikor átalakíthatók hadiszergyártásra**

Páris, december 19.

A francia képviselőház kedden délelőtt a 800 millió hadügyi póthitelről szóló javaslatot tárgyalta. Egyik felszólaló Pierre Cot, volt légügyi miniszter volt, aki erős szavakkal sürgette a hadiipar elleni vizsgálatot, nehogy a nemzetközi botrányok kényszerítsék majd Franciaországot arra, hogy kikergesse magából a tolvajokat. Pierre Cot az amerikai vizsgálatokra célzott s felszólalása igen nagy izgalmat váltott ki. Követelte azt is, hogy vegyék állami ellenőrzés alá a hadianyaggyártást s aztán fokozatosan államosítsák is.

A felszólalásra Flandin miniszterelnök válaszolt. Kijelentette, hogy a hadianyaggyártás államosítására vonatkozó kérdést nemzetközi bizottság tárgyalja. A leszerelési konferenciának erre a célra kiküldött bizottsága januárban már határozati javaslatot terjeszt elő s bizonyos, hogy Franciaország elfogadja ezt a javaslatot, annál is inkább, mert éppen a francia kormány javasolta a bizottság kiküldését. Egyébként pedig igen nehéz kérdés határozott különbséget tenni a békés nagyipar és a hadiipar között, mert tapasztalat szerint a békés nagyipar gyárai mind olyanok, hogy igen rövid idő alatt átalakíthatók hadiszergyártásra.

„Megkorbácsoltak, de a régi vagyok”**Kurt Hiller, a 231-es rab kiszabadult**

Az új társadalomtudomány megalapítója Prágából levelet irt nagyváradi barátjának

Nagyvárad, december 22

Kurt Hiller a legragyogóbb és leghíresebb német publicista, az új társadalomtudományi elmélet megalapítója, aki két évtized óta minden haladó irányzatnak legharcosabb és legértékesebb vezére Németországban, pár nappal ezelőtt szabadult ki egy német koncentrációs táborból.

„Leghíresebb” — egy pillanatra valamely egészen furcsa érzés indul el bennem erre a szóra. Ez a híresség idők évtizedében, esetleg az idő, utolsó esztendeiben átértékelődött erősen. Híres a futballista, aki nemzetközi meccsen gólt lő be hármát, vagy a boxszni, esetleg a filmsztár, nem tudom, valamelyik hollywoodi tüzemből. Általában az érték az utóbbi esztendőkhöz igen erősen leszállott a fejből,

a lábból. A láb az, ami determinál. Ez a zuhanás fejtől-lábig, annak dacára, hogy maximumálisan csak két méter lehet normális viszonyok között, mégis igen nagy ut. Egy világnak kellett átalakulnia, amelyik a láb zsenije mellett tört lándzsát, a fej, az ész és a szellem kontójára. Térben csak két méteres volt ez az út, fejtől lábig, de eseteg időben igen borzalmas és hatalmas olyan távlat, ahol ebbe az antiintellektuális világban elpusztult a szellem s az ész zsenije.

Kurt Hiller egyike ezen áldozatoknak. Jelenleg Prágában él, illetőleg pihen. Kipihen mindazt a borzalmat, hajszoltságot, kint, és megaláztatást, amit az intellektuális világ legtömegesebb intézménye, a hitleri uralom s az S. A. legények fedeztek fel számára, kiméletlen és kétségbeesett módon.

Kurt Hiller társadalombölcseleti felfedezése

Kurt Hillernek a „Szellem uralma a társadalomban”, „Az öngyilkosságról”, „Genf és a béke”, „Ugrás a világosság felé” című kitűnő munkák szerzőjének társadalombölcseleti elképzelése röviden összefoglalva a következő:

Mindaddig míg a termelés rendje és a jóvelelemelosztás módja racionálisan nem szabályoztatik, amíg fennáll egy olyan termelési rendszer, melynek elsőrendű célja, nem a szükségletek kielégítése, hanem a profit, amíg el nincsennek tüntetve a természetes kiválasztás mesterséges akadályai, addig nem lehet szó a Szellem uralmának biztosításáról sem. Előbb egy olyan társadalmi berendezkedést kell biztosítani, melyben senki se legyen olyan gazdag, hogy mászt megvásárolhasson és senki se legyen olyan szegény, hogy magát eladni legyen kénytelen, melyben mindenki egyenlő feltételekkel indulhasson neki az élet versenyébe s ahogy Fritz Ude olyan szépen mondja: mindenki saját életének költője lehessen.

Kurt Hiller teljesen magáévá tette a szocializmus gazdasági programját, de tenger választja el a marxizmus világnézetétől. A marxizmus az emberi társadalomban csak termelési rendszer, az emberi történelemben csak gazdasági tényezők automatikus működése. Hiller kifejti, hogy az emberiségnek számos más és szebb ideálja is van, mint a termelési szervezés s a kollektív termelés nem végső kitűzés, hanem a fejlődés szükségesszerű előfeltétele csupán. A marxizmus, a kézi munkás szemével nézi a társadalmat, míg Hiller a szellem munkájának szemével nézi azt. A marxista kívülről látja a világot és a társadalmi fejlődés pusztán automatizmust jelent számára, melyet az osztályharc gépezete mozgat, a Szellem munkása azonban beülről szemléli azt és a saját művét ismeri fel az emberiség haladásában. A Szellem munkájának csak eszmélnie kell s átveheti a társadalom vezetését, a Szellem jogán. A Szellem minden munkájának küzdenie kell a munkásosztály felszabadításáért. Amde ennek a felszabadításnak a célja nem az, hogy az eddig elnyomott munkásosztály uralomra jusson.

Az osztályuralom megszüntetése s a munkásosztály felszabadítása után a Szellem munkásai kell hogy átvegyék az államélet irányítását. A Szellem joga: ez az aktivizmus lényege. Az aktivista egyet akar: az uralom megváltoztatását a lelkek megváltoztatása által. Ennek az eszmének hordozói a Szellem munkásai, kiket áthat a világot megváltó, átforgató forradalmi tetterő.

Szétszórva, a világ minden részén élnek emberek, kik át vannak hatva ettől a szellemtől. Nem fontos, hogy hányan léteznek, elég, ha minden országban él egynéhány. Ezek a forradalmi szellemek fel kell hogy kussák egymást s meg kell hogy alkossák az aktivisták világszövetséget, melynek programja csak egy mondatból áll: a Szellem uralmának biztosítása minden téren.

Ez rövidesen összefoglalva Kurt Hiller elmélete. Ezért harcolt, ezért élt és ezért szenvedett megaláztatásokat Németország borzalmas szellemfordulójában, az új Németországban, szörnyűség elkövetésén.

Most Prágában él. Hogy mi történt vele az utóbbi husz évben ezt egy nagyváradi barátjához intézett leveléből tudjuk meg, ahol elmeséli megaláztatásának okait s egyben rövid életrajzban ismerteti barátjának, mik történtek vele, mióta elváltak a berlini egyetem, hogy azután így találkozzanak össze egymással 1934-ben, egy véletlen levélváltásban, hogy elmeséjjék egymásnak életüket.

Kurt Hiller 1918-ban egy folyóiratot indított meg: Das Ziel címen. 1919-ben a gyakorlati politika terére lép, a novemberi forradalom után és megalakítja a forradalmi pacifisták pártját Coudenhove Kalergi gróffal, Heinrich Mannal, Artur Holitscherrel, Ludwig Rubinerrel, Magnus Hirschfelddel és még néhány kitűnőséggel az akkori Németországnak.

Azután az első berlini aktivista kongresszus után maga Hiller osztalta fel a pártját és megalapította, hogy az aktivista politika számára még nem elég érettek a viszonyok.

A kongresszus után visszavonult és dolgozott. Könyveket irt, folyóiratokban dolgozott és egy nap eljött Hitler, hogy mindent felborítson: Kurt Hillert elfogták és koncentrációs táborba zárták, annyi nagyszerű szellemmel és elmével együtt.

Es elkezdődött Hiller számára a borzalom és eljötték a kínok.

A 231-es rab, a lelencolt zseni nap mint nap a legörültebb kínzásban részesült. Egy nap, mikor elfogták és éjszaka kihurcolták, hat barbainges legény ki akarta végezni. Az egyik — írja Hiller — talán valami különös emberi szánalomtól vagy belátástól meghatva, megsajnálta. Lenet, hogy szimpatizáns volt. Tény az, hogy többi társához fordulva azt javasolta,

Bőr- és testápoláshoz a legiőbb és utólrérhetetlen szer az ismert

Dr. Dralle

Malattine Bőr-Crème-Gellée

Rendszeres használat mellett bőre szép és bársonypuha lesz.

Kapható:

droguériákban, illatszertárakban és gyógyszerárakban.

hogy még ne végezzenek ki, hanem hallgassanak ki, én sok titkot tudhatok, ami, ha ki végeznek, mind elvesz. Így menekültem meg a haláltól nem is egyszer, hanem többször, a sors véletlen szeszélye következtében.

„Megkorbácsoltak többször napjában — írja levele végén Hiller — de a régi vagyok és mindent előlrol kezdenék megint...”

A levél többi része magánjellegű. Régi emlékek és családi vonatkozások. S még csak annyi, ami érdekes, hogy kínládásainak sorozatát a Weltbühnében kezdi el közölni jövő hét elején: 231-es rab címen.

Egy élet, egy intellektuális, rohanó Európa vágatásából.

Hány van ilyen? Hány pusztult el a durva erőszak és a tehetetlenség korbács csapásai alatt, ki tudna erre megfellelni?

— Megörült a világ — az emberek csak ennyit mondanak, vannak egyet vállukon s már menni is tovább.

És a Kurt Hillerek tovább gondolkozhatnak, ebben a szellemtelen Európában az emberek megmentésén, kilátástalanul.

Megörült a világ — de Kurt Hiller s vele százazrek tovább hisznek egy új profétának.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélgizgalmat, gyomorégést, mellszorulást, vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valót „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bél-szakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó.

egy „jezus-lelkű Caesarnak” egy fegyvertelen Über-Bonapartnak az érkezésén.

Hiller, gondolatai tengerében elérkezett a koncentrációs táborok borzalmához és csak úgy mellékesen Nietzschehez is.

Embermentő, lélekmentő, szellemmentő elgondolásában Kurt Hiller, a 231-es megmenekült rab, elindult Plátónál s a koncentrációs lágerék üvöltő és öklelő borzalmán keresztül elérkezett magához és Nietzschehez.

Egy intellektuális élete fogja feljegyezni egy későbbi világ krónikása.

Egy intellektuális élete, a szellem halálaitól korszakában, ahol a nyers erő és a politika tombolása talán hosszú évtizedekre megölte a gondolkodás és a szellem életét.

Gábor István

Jól megborotválkozva

jókedvű!

Jeftics lemondott s ezzel kirobbant a kormányválság Belgrádban

Az Uzonovics-kormány még a hatalmon ül, de Pál régensherceg már folytatja tanácskozásait a pártvezérekkel

Továbbra is Jeftics a valószínű miniszterelnökjelölt

Belgrád, december 19.

A már régebben lappangó kormányválság kedden délből kirobbant, noha Uzonovics miniszterelnök mindent elkövetett, hogy ezt elodázza.

A kormány hétfőn minisztertanácsot tartott, amelyen Jeftics külügyminiszter beszámolt a genfi tárgyalásokról és a népszövetségi tanács határozatának következményeiről. A minisztertanács tudomásul vette a külügyminiszter jelentését, majd a kiadott hivatalos közlemény szerint köszönetét fejezte ki a szövetséges és barátságos államoknak, amelyek támogatást a jugoszláv ügyet.

Politikai körökben a minisztertanács után az a hiedelem alakult ki, hogy a kormányválság halasztást szenvedett s hogy az Uzonovics-kormány lemondásáról elterjedt hírek koraiaknak bizonyultak. Ugy tudták, hogy Uzonovics néhány nap múlva mindössze átszervezi kormányát olyan értelemben, hogy az eddig ideiglenes jelleggel betöltött földművelésügyi és igazságügyminiszteri székbe végleges kormánytagot nevez ki.

Kedden aztán kiderült, hogy a kormány kebelében támadt ellentétek sokkal súlyosabbak, semhogy Uzonovics tullehetné magát rajtuk.

Jeftics külügyminiszter kedden délből benyújtotta lemondását Pál régenshercegnek.

Jeftics lemondásának közvetlen oka az, hogy a tegnapi minisztertanácsról kiadott kormányközleménnyel kapcsolatban azt kívánta, külön nyilatkozatot is adjon ki a kormány, amelyben köszönetét nyilvánítja a szövetséges államoknak. A külügyminiszternek ehhez a javaslatához a minisztertanács nem járult hozzá, mire Jeftics felállt s elhagyta a minisztertanácsot. Követte a földművelésügyi miniszter is, aki külföldi távollétében a külügyminisztérium élén helyettesítette. Így Jeftics és az Uzonovics-kormány többsége között megtörtént a szakítás.

Érdekes, hogy Uzonovics miniszterelnök Jeftics visszalépése ellenére sem adta be mindaddig lemondását. Nyilván nem akar távozni, amíg nem kényszerül erre. Valószínű ugyanis, hogy Jeftics azért vált ki a fentemlített ürüggyel a kormányból, mert tudta, hogy annak napjai meg vannak számlálva s mert szabad kezet akart biztosítani magának az új kormány megalakítására.

Pál Uzonovics még nem mondott le, a régens tanács, illetőleg Pál régensherceg rögtön Jeftics visszalépése után megkezdte a pártvezérekkel való tanácskozást a kibontakozás módozataira nézve. Ez kétségtelen jele annak, hogy a régens tanács is bukottnak tekinti már az Uzonovics-kabinetet.

Pál régensherceg kedden délből elsőnek Stojadinovics Milán volt pénzügyminisztert, a radikális párt egyik vezérét fogadta kihallgatáson. Stojadinovics egyik volt bizalmasa Pasicsnak s már a múlt héten kibontakozási tervet terjesztett elő. Délután Sztanojevics-csel, a radikális párt nesztörával tanácskozott Pál régensherceg, majd Korosetz-et, a szlovén katolikus néppárt vezérét fogadta. Szerdára Spaho muzulmán vezért kérette kihallgatásra a régens tanács.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy hamarosan mégis sor kerül az összkormány lemondására. Legvalószínűbb miniszterelnökjelöltnek továbbra is Jefticsnek emlegetik.

Esti telefonjelentések szerint Koics földművelésügyi miniszter, aki Jeftics-csel együtt vonult ki a minisztertanácsból, szintén benyújtotta a lemondását s így most már két miniszteri szék üreseedett meg. Ez természetesen azt jelenti, hogy

az egész kormány lemondására is számítani kell, bár Uzonovics makacsodik s új embereket akar találni eltávolított miniszterei helyére.

Jeftics és Uzonovics között keletkezett nézeteltérésről az új jelentések kiegészítő híreket hoznak. Ezek szerint Jeftics azért sértődött meg, mert Uzonovics a genfi beszámolóiból kihagyta az ő munkája elismerésére vonatkozó részt, noha ezt a megelőző minisztertanács már elvben elfogadta. Emiatt tiltakozott s a jelentés kiegészítését kérte, amit a kormányelnök határozottan megtagadott. A külföldi sajtóírók jelentése szerint egyébként az Uzonovics-kormány további sorsa főként Zsifkovics hadügyminiszter viselkedésétől függ.

Kivégeztek 28 ukrán ellenforradalmárt

Moszkva, december 19.

A legfelsőbb bíróság katonai tanácsa most ítélkezett 37 ukrán ellenforradalmár lázadó

pörében. A haditörvényszék a vádlottak közül 28-at golyó általi halálra ítél, míg 9-nek az ügyét külön tárgyalja.

A halálraítélteket már ki is végezték.

Olasz-magyar-osztrák vámunió van kialakulóban?

A genfi események záró vitája a magyar parlamentben

Budapest, december 19.

A magyar politikai életet még mindig a genfi tárgyalás és ennek eredménye foglalkoztatja. A képviselőház külügyi bizottsága kedden délelőtt tartotta meg esedékes ülését, amelyen Kánya külügyminiszter egyórás beszámolót tartott. Jelen volt az ülésen Gömbös miniszterelnök is, aki maga válaszolt a felszólalásokra és Eckhardt, aki nem vett részt a vitában. Szerdán a felsőház külügyi bizottsága tart ülést. Kedden délelőtt egyébként minisztertanács is volt, amelyen megkezdtek a választójogi törvényjavaslat tárgyalását.

A képviselőházban a külkereskedelmi szerződések megkötésére vonatkozó felhatalmazási törvényjavaslat vitáját folytatták. Ellenzéki felszólaló volt Magyar Pál, aki Genfre is kitért s hangsúlyozta,

hogy Genfben Magyarország nem aratott győzelmet, viszont vereség sem érte. Helyesli, hogy a római paktum aláírói között Magyarország is ott szerepel, megállapítja azonban, hogy az ország kivitele Olaszország és Ausztria felé egyre csökken. Csehszlovákiával Magyarország szerződésen kívüli állapotban van, ennek az oka azonban Csehszlovákia. Benes csak szóval hangoztatja a barátságos érteket, tényleg azonban semmit sem tesz a közeledés érdekében.

Schandl Károly hasonló értelemben beszélt Genfről s aztán azt állapítja meg, hogy olasz-magyar-osztrák vámunió van kialakulóban. Ez nem ijesztheti meg a külföldet, hiszen Belgium is nemrégiben jelentette be, hogy vámunióba készül lépni Franciaországgal. Később Gál Jenő a család fokozottabb védelméről terjesztett be törvényjavaslatot.

Kis batyúval érkezett Szegedre egy Zimonyból kiutasított jómódú magyar kereskedő

Szeged, december 19.

Kedden reggel még egy jugoszláviából kiutasított család érkezett Szegedre. A családfő Héja István zimonyi kereskedő. Nagy üzlete volt, amelyben hat segéddel dolgozott s ennek ellenére minden, amit a család magával hozhatott, egy kis batyú volt.

Nem verekedett a csendőrmester, elítélték az „áldozatait"

Arad, december 19.

Érdekes rágalmozási perben hozott ítéletet az aradi törvényszék. Poenar Justin csendőrmester egy kilenc emberből álló tolvajbandát jelentett fel azért, mert a hatóság előtt megrágalmazták őt s ezzel erkölcsi kárt is okoztak neki. A tolvajbanda hat asszonyból és három férfiből áll. Az őrmester vallomása szerint a vádlottakat többrendbeli lopásért annak idején letartóztatta és Aradra kísérte az ügyészségre. Itt aztán a letartóztatottak kihallgatást kértek a főügyésztől s azzal vádolták őt, hogy kegyetlenül elverte őket, az asszonyokat a hadadi görög keleti lelkész személtára meztelenre vetkőztette s úgy taposott végig rajtuk. Állítólag a főügyésznek meg is mutatták súlyos sérüléseiket.

A panasz nyomán a főügyész vizsgálatot rendelt el az őrmester ellen, a vizsgálat során azonban a vádak nem igazolódtak, az őrmestert felmentették. A felmentés után tette meg

ő a maga feljelentését mind a kilenc ember ellen. Egyébként pedig 150 ezer lej erkölcsi kártérítést is követelt.

A bíróság hosszas tanácskozás után mind a kilenc vádlottat elítélte 30-30 napi elzárásra, az őrmesternek azonban a 150 ezer lej helyett csak ezer lej erkölcsi kártérítést állapított meg.

Lehet-e havi négyezer lej fizetésből 4 milliót spórolni?

Temesvár, december 19.

A temesvári ítélőtábla kirendelt tanácsa, feljelentések alapján, elrendelte a vagyonellenőrzést Vranieantiu temesvári pénzügyi ellenőr ellen. A tanuk kihallgatása már meg is kezdődött. Vranieantiunak havi négyezer lejes fizetése van, megtakarított pénze viszont több mint négymillió lej s nemrégiben szerzett még egy értékes házat is.

Elítélték az ezredes rágalmozóját

Arad, december 19.

Constantinescu Constantin ezredes, a 93. gyalogezred parancsnoka rágalmozásért feljelentette Trifu József mészáros hadseregszállítót, aki az ezredest azzal vádolta meg többek között, hogy azoknak ad szállítási megbízást a katonaság részére, akik megfizetik.

A tárgyalás során Trifu kijelentései nem nyertek igazolást s ezért a törvényszék a mészáros egy hónapi elzárásra és ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

A GRIPPA

legelső fűnéfénél
alkalmazzunk egy

THERMOGENE

Kölés!

Revulsiv és fájdalomcsillapító vatta,
mely a tüdő és bronchiák
vértófolását meggyógyítja.
Kapható az összes drog-
riákba és gyógyszerárakba.

Készül a keleti egyezmény

Páris, december 19.

Laroche, Franciaország varsói követi hazaérkezett a francia fővárosba. Kiszivárgott hírek szerint a külügyminisztérium hazarendelte a moszkvai követet is. A követek hazautazása kétségkívül a keleti egyezmény ügyével áll összefüggésben. A francia kormány most Moszkva sürgetésére is hamarosan nyélbe akarja ütni ezt az egyezményt, amelynek útjában elsősorban Lengyelország makacs állásfoglalása áll.

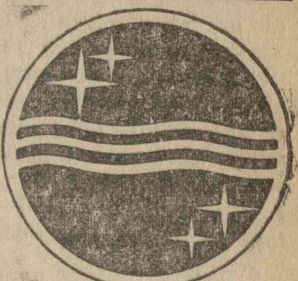
Megsemmisítették a temesvári iparkamarai főtitkár kinevezését

Temesvár, december 19.

Temesvárra érkezett jelentés szerint a nagyváradi tábla mellett dolgozó revíziós bizottság helyet adott Manoil Camil volt iparkamarai főtitkár fellebbezésének s megsemmisítette Conciatu Jancu főtitkárra való kinevezését. Conciatu nyilatkozott és kijelentette, hogy a nagyváradi döntés ellen a Semmitőszékhez fellebbez.

A revíziós bizottság döntése igen nagy feltűnést keltett Temesváron a kereskedők és iparosok körében.

EGY SZÉP
AJÁNDÉK
EGY
PHILIPS
RÁDIÓ-
KÉSZÜLÉK

Mégsem igaz, hogy Trockij hazatér

Moszkva, december 19.

A dnyepropetrovski kommunista párt vezetősége nagy tisztogatást rendezett a pártban. A tisztogatás során kizárták Trockij és Zinovjev összes híveit, sokat közülük le is tartóztattak. Kimondotta a pártvezetőség azt is, hogy Trockij és Zinovjev hívei ezentul semmiféle hivatali nem visélhetnek.

Aradnak nem kell katonai tűzoltóság

Arad, december 19.

Az aradi városi tanács kedden foglalkozott a katonaság többször megismételt sürgetésével, amelynek a célja az volt, hogy az aradi tűzoltóságot katonai szervezettel lássák el, illetve a régi tűzoltóságot katonákkal cseréljék ki.

A tanács kimondotta, hogy régi és nyugdíjra jogosult tűzoltóit nem teheti egyszerűen az utcára s így a katonaság kérését nem teljesítheti.

Beszakadt a padló a násznép alatt

Isztambul, december 19.

Isztambulba érkezett jelentés szerint Mudania városkában borzalmas lakodalmi szerencsétlenség történt. Egy kétemeletes ház második emeletének a padlója beszakadt a násznép alatt s mintegy 100 asszony az első emeletre zuhant. A szerencsétlenségnek néhány halott és sok súlyos sebesült áldozata van.

Rendőrsortüz Szalonikiben — 30 tüntető munkás elesett

Vérbe fojtotta a karhatalom a munkások tüntetését

Szalonikiben a dohánygyári munkások a napokban sztrájkba léptek s eltorlaszták magukat a város központjában levő dohánygyárban, hogy mindaddig, biztosítsák az üzem-szünetet, amíg az igazgatóság nem teljesíti követeléseiket. A dohánygyári sztrájkjal való rokonszenv jeléül tegnap a város egész munkássága háromórás tüntető sztrájkot rendezett s eközben a szakszervezeti vezetőkkel az élén felvonult. A felvonulást a karhatalom vérbefojtotta. A tüntető munkások tömege be akart nyomulni a kormányzói palota előtti

térre, a rendőrség azonban utját állotta. A sztrájkolók nekirentették a kordonnak, mire a rendőrség sortűzet adott le rájuk. A véres ütközetben 30 munkás és 2 rendőr halálát lelte. A tüntetők szétszórása folyamán a rendőrség számos letartóztatást fogantatott.

A dohánygyári munkások sztrájkja a vérfürdő ellenére is tovább tart. A hatóságok megengedték, hogy hozzátartozóik és a szakszervezetek élelmezzeék a dohánygyárat megszállva tartó munkásokat. A gyár körül erős karhatalom tartja fenn a rendet.

Különös pillanatképfélt Gyergyószentmiklósról

KÉRDÉS: Hány gyanun felül álló ember lehet itt?
FELELET: Csikban mégis több akad...

Ez az a különös kisváros, ahol a pletyka-csemegét javarészt férfiak szolgáltatják

Gyergyószentmiklós, december 19.

Csend van, szokatlan és Gyergyóban példátlan csend. Társadalmi és politikai botránnyok nem kavarnak, legfeljebb ha duruzsolnak az esténként összeülő társaságokban. Az ügyvédek sem idegesek és izgatottak, nem szaladgálnak iratok után és nem szerkesztenek feljelentéseket. Nem keresik egymást és nem keresik egymás ellenségeit. Legalábbis nem úgy, olyan mértékben, ahogyan eddig szokásos volt.

Szokatlan dolog ez Gyergyóban, azon a földön, ahol dusan szokott teremni az ugynevezett „ujságba való anyag”. A hegyek fenyőerdőket teremnek, a fenyőerdők pénz, a pénz pedig bünt és botrányt halommal.

És most mégis csend van, elég csend ahhoz, hogy feltűnő és szokatlan legyen. Milyen jó volna, ha ez valóban megszokott és rendes dolog, ha Gyergyószentmiklós sem volna felajzottabb, viharosabb és „híresebb”, mint minden más vidéki város, ahol az esti társaságokban csendesen, csipősen, vagy néha borsosan duruzsol a pletyka s istenáldotta nyugalommal folyik az „emberevés”.

Csak hogy: Gyergyószentmiklós még ebben a csendes állapotában is más, mint a többi vidéki kisváros. A fenyőerdők még megvannak — ami megvan — s most is terhesek a nagy ígéretek. Az emberek sem cserélődtek ki még. Csupán a pénz fogyatkozott meg. Ez hozta tán ezt a „rut”, szélcsendes időt? Helyénvaló itt újra a jámbor sóhajlás: bárcsak ilyen szélcsendes és „rut” maradna az idő ak-

kor is, ha az erdők újra pénzzé olvadhatnának föl. Lelkiség kérdése az egész. Nem több ennél, viszont nem is kevesebb. Arra van szükség csupán, hogy majd akkor is, amikor a pénz újra csorogni kezd a fenyők nyomán, duruzsolók legyenek a pletyka-esték és istenáldotta nyugalommal, minden különösebb fűszer nélkül táltassanak fel a kikapós férfiak és asszonyok, a festett hajú leányok, a kevés pénzű, de előkelő igyekezetű fiatal urak és a „gyenge oldalú” közéleti nagyságok. Vagy helyesebben: a közéleti nagyságok gyenge oldalai.

Mindez rendes és szabályos egy kisvárosban. A rendetlen és szabálytalan az, ha nem ilyesmiről folyik a pletyka. — Gyergyószentmiklóson nem ilyesmiről folyik, vagy ilyesmiről nagyon keveset folyik. Ugy látszik, hagyomány ez már: a fenyőerdő termi itt a pletykát is. Eladók, vásárlók, erdőmérnökök, felügyelők, tanácsosok, polgármesterek, közbirtokosságok elnökök és ellenőrök, pénztárnokok és számvérvők kerülnek terítékre itt. Mind mind férfiak. Igazán, itt a gyöngébb nő nem és a gyöngédebb érzelmek nem népszerűek, nem inyenységek. Furcsa egy város ez. És a viták, vagy duruzsoló pletykák végén rendszeren felvetődik egy jóhiszemű és a viszonyokkal nem eléggé ismerős ember meghökkenő kérdése:

— Végül is hány „intakt”, minden gyanúsításon felül álló ember akadhat itt?

A felelet székelyesen tömör, sokatmondó:

— Hát, Csikban mégis több van!

Egy kis izelítő

Elmúltó ember pletykákat nem talál fel a nagynyilvánosság elé. Ezúttal azonban kivétel kell tenni, hiszen Gyergyószentmiklós is kivételes hely. A magyaros lovagiaság csak a szépnemről szóló pletykák továbbadását tarja megbecsülhetetlenül izléstelen dolognak. Talán éppen azért fogadják az ilyesmit olyan kivételes élvezettel! A gyergyói pletykáknak nincs ilyen kivételes zamatuk, viszont erejük van, mondjuk: városi tanácsalakító, vagy tanácsrobbantó erejük. Kell foglalkozni velük, mert az elült viharok magját hordozzák magukban s lehet, kikelnek újra, hogy becsületet és megértést rontsanak s elvegyék minden rendes, hasznos kibontakozás és fejlődés lehetőségét.

Elmúlt már egy éve, hogy Gyergyószentmiklós városi tanácsa eladott egy nagybacska erdőt. Az akkori viszonyok között elég rendes áron adta el: 68 lej volt a tőár. Az ilyesmi azonban nem megy zökkenő nélkül Gyergyószentmiklósban. Fellebbezés történt. A fellebbezést Campian Maximilian dr. adta be, aki akkor még nem volt tanácsos sem. Most képviselő és Gyergyószentmiklós polgármestere.

Később a fellebbezést Campian Maxi-

milian visszavonta. Persze, ez a visszavonás éppen annyira érthetetlen volt, mint a fellebbezés. Sőt: még érthetlenebb. A fellebbezés lehetett egyszerű ellenzéki kedés a tanácsal szemben. Az ilyesmi a gyergyószentmiklósi politikai életben amolyan „legényes” dolog. A visszavonulás azonban már magyarázatra szorult, tehát magyarázatot kapott a gyergyószentmiklósi beidegződött szokás szerint: a fellebbezőt megfizette a cég.

(Zárójelben kérdezzük meg:

— Vajjon mennyit kapott?

— Tízezer lej! — hangzik a határozott válasz.

— Lehet ezt bizonyítani?

— Nem szorul ez bizonyításra).

Az „ügy” ismertetése tovább folyik. Valami zavar van. Campian időközben polgármester lett s akkor — mint polgármester — újra megfellebbezte az előző tanács határozatát. Most már indokolni is lehetett: közben a tőárak fellebbeztek, a város igazán jobb vásárt csinálhat, ha a kötés megsemmisül. Ez azonban csak kendőzés, az igazi ok nem ez.

(— Hanem mi?

— Campian most már polgármester volt, tehát nagyobb összeget kért azért, hogy a fellebbezést újra visszavonja.

Mindig elegáns,
— és eleganciája
férfias!

Íme egy igazi férfi
legjobb gondja!

VIEUX TEMPS

A FÉRFIAK KÖLNIVIZE

Ne tévessze ezt szem elől akkor sem, amikor kölnivizet vásárol. Mindenütt kapható már a speciális férfi-kölniviz: a VIEUX TEMPS, a Nortier illatszergyár különleges készítménye.

Nehézillatu parfum nélkül, a komoly friss, hűsítő illatu Vieux Temps kölniviz új korszakot jelent az illatszerkészítés művészetében.

Gyártja: **NORTIER**

— Hát ezt lehet bizonyítani?

— Nem lehet, de nem is kell, mert ez így „logikus”.)

Igen, ez hamisítatlan gyergyószentmiklósi „logika”. Így szokott ez történni, mindenki tudja. Kivételt nem igen tapasztaltak eddig, miért tételeznék fel, hogy éppen most volna kivételről szó. Éppen elég okuk van arra, hogy ne nagyon higgyenek a kivételekben.

ÉS A FEJLEMÉNYEK?!

Ha már megkezdettük, végig kell menni ezen az „ügyön”. Kiderül, hogy a kolozsvári közigazgatási „revíziós bizottság” visszautasította a fellebbezést, érvényesnek jelentette ki a határozatot. A tanács azonban fellebbezett a bukaresti központi bizottság elé. Campian makacs volt s Bukarestben kiverkedte a határozat megsemmisítését. Állítólag román érdekekre hivatkozott s olyan érveket hozott fel, hogy a bizottság neki adott igazat, holott formailag és a törvény paragrafusai szerint a kolozsvári döntés volt a helyes. Bukarestben azon az alapon semmisítették meg a tanács határozatát, hogy a közigazgatási törvény értelmében az időközi bizottságok nem dönthetnek városaik anyagi kérdéseiben. Igen ám, de ezt a törvényt éppen a liberálisok változtatták meg azért, hogy a tőlük kinevezett ideiglenes tanácsok „dolgozhassanak”. A vásárló cég tehát fellebbezett, most már a Semmitószékhez. Nem valószínű, hogy a polgármester érvei itt is hatékonyak lesznek. A mennyiben pedig a város elveszíti az ügyet, könnyen kemény kártérítési pert kaphat a nyakába.

El kellene kerülni ezt a veszedelmet. A polgármester azonban nem engedhet, mert ha enged, úgy „megvesztegette a cég”. Igaz viszont, hogy ha nem enged, akkor azért nem enged, mert többet kért a cégtől és nem kapott.

Malom ez, gyergyói malom, bajt és bánatot öröl.

Ki lehetne vizsgálni egyáltalában ezt az ügyet? Mondjuk így: bizonyítékokkal? Reménytelen feladatnak érzem. Ha ki lehetne, úgy már elvégezték volna ezt Gyergyószentmiklóson azok, akik lesnek az ilyen alkalmakra. A polgármesterség irigylésre méltó „foglalkozás”

itt. Különösen, ha úgy képzelik el, mint ahogyan tényleg elképzelik.

Mondom: a lelkeséggel van itt a baj. Az a baj, amit ez a jelenlegi pillanatképfélt igyekszik lerögzíteni. A következő pillanatképféltételek talán élesebbek egyben vigasztalóbbak lesznek.

(Kacsó Sándor)

JANCSI: Hová sétasz, Katica?

KATICA: Bevásárolni. — Tudod, hogy az ünnepek előtt mennyi a dolgom... Most SCHMOLL-PARKETT- és BUTORPASZTÁT kell vásárolnom, mivel a parkettnek s a butornak most még szobában kell ragyognia, mert sok vendéget várunk az ünnepekre.

JANCSI: Igen, Katica, a „SCHMOLL” minőségét illetően egy véleményen vagyok veled. Ne felejtse azonban el, ha egész év alatt használod a cikkeket akkor sokkal könnyebb a nagyheti takarítás.

Általános kommunista felkelés készült Bulgáriában

Szófia, december 19

A délbulgáriai Haskovo városban lezajlott kommunista szervezkedésről az előző vizsgálat eredményei alapján ki-
erült, hogy

ez volt Bulgáriában a legnagyobb földalatti összeesküvés.

A hatóságok állítólag megállapították,

hogy a letartóztatott 157 katona le akarta gyilkolni a helyőrség tisztikarát, elfoglalni a lőszer- és fegyverraktárakat, s felfegyverezve a kommunistákat, tuszokat fogni az előkelő polgárságból.

A rendőrség szerint egyidejűleg más városokban is hasonló szervezkedés volt. Plovdivban szintén tömeges letartóztatások voltak.

Szerdára várják az ítéletet a Juhos-pörben

Az ügyész öt vádlott felmentését, a többiek szigorú megbüntetését kérte

Temesvár, december 19

A Juhos-perben az ügyész kedden be-
vezette hosszúra nyúlt és tartalmas vád-
beszédét s most már sor kerülhet a vé-
gké felvonulására. Az ügyész kijelen-
tette, hogy a vádat ugyan nem ejti el
egyetlen vádlott ellen sem, azonban az
érzése, hogy öten a vádlottak közül
hiszeműen kerültek bele ebbe a pisz-
kos ügybe s így nincs kifogása az ellen,

ha a bíróság ezt az öt embert felmenti
a vád és következményei alól. A többi
közül kiemelt öt ember Deutsch Arthur
dr. és Csernoletz Aurel dr. ügyvédek,
Racsov dr. árvaszéki elnök, Weinberg
Pál és Löbl Hugó bankigazgatók. A töb-
biekre súlyos büntetést kért az ügyész.
A védőbeszédnek megkezdődtek. Íté-
lethozatalra valószínűleg szerda este
kerül sor.

A saarbrückeni incidens aggasztja az angol kormányt

London, december 19.

A hivatalos nyilatkozatok megnyugtató
angálával szemben a Daily Mail azt közli,
hogy a saarbrückeni Justice-incidens komoly
aggodalommal tölti el az angol kormányt.
Donald miniszterelnök és Simon külügy-
miniszter tegnap egész este tanulmányozták a
jelentéseket s elhatározták, hogy szigorú el-
járást indítanak, egyben pedig a Saarvidékre
küldött angol katonaságot új utasításokkal
látják el. A Daily Herald értesülése szerint a

saarbrückeni német lakosság az incidens kap-
csán felbőszült az „idegen betolakodottak” el-
len s az Excelsior-szálló előtt nagy tömeg
tüntetésként „kirúgjuk az angolokat!” kijátéso-
kal.

A saarvidéki nemzetközi haderő főparancs-
nok, Eastman tábornok, nyilatkozott. Kije-
lentette, hogy küldetésük békés célzatu s pa-
rancsot adott, hogy a csapatok a közönséggel
szemben a legpéldásabb udvariassággal és elő-
zékenységgel viselkedjenek.

Az aradi törvényszék szenzációs ítélete szerint:

Az állammal szemben fennálló tartozások az állammal szemben fennálló követelésekkel rekompenzálhatók

Arad, december 19.

Elvi jelentőségében nagyfontosságu
döntést hozott ma az aradi törvényszék
második tagozata: a bíróság ugyanis
abban a régen megoldatlan kérdésre adott
ítéletet, hogy miképpen lehet az állam-
mal szemben fennálló követelésekhez
hozzájutni.

Mint ismeretes, ugyanis az állammal,
az államvasuttal és a közintézményekkel
szemben jogerősen megítélt követelések
végrehajtása lehetetlenség. Az állami jöve-
delmek végrehajtásáról szóló törvény
ugyanis úgy intézkedik, hogy a jogerős
bírói ítéletek gyakorlati végrehajtása is
lehetetlenné vált, mert még az ilyen, —
az állammal szemben jogerősen megítélt
követeléseket sem lehet végrehajtani. Az
állammal szemben egyáltalában: nem le-
het a törvényes utakat végig igénybeve-
ni. Az állammal szemben nincs végrehaj-
tás.

Hogy mit jelent ez a gyakorlatban, nem
szűk kell magyarázni. Azt jelenti, hogy
amíg adó fejében lefoglalják ágyamat,
asztalomat és elárverezik utolsó ruhada-
bjaimat is, addig én, ha milliók követel-
lésem van is, az állammal, mint peres el-
lenféllel szemben is, tehetetlen vagyok.

Nos, ebből a szempontból döntőjelen-
tőségű az aradi törvényszék ítélete,
amennyiben kimondja, hogy az állammal
szemben fennálló tartozások az ugyan-
nyal az állammal szemben fennálló köve-
telésekkel rekompenzálhatók. Jelentékeny
a kisösszegű perrel volt szó ebben az
ügyben, de, akik indították, próbapernek
számlálták és ezzel tisztában volt egész Arad
jogásztársadalma és általános érdeklődés
a per eldőlését. Arról volt szó,

hogy egyik aradi nagyvállalat, amelynek
sokmillió követelése van az állammal
szemben, jogerősen megítélt ügyvédi ho-
norárium miatt bizonyos összeggel tarto-
zott az államvasutnak. A vállalat éppen
az államvasuttal áll közvetlen összeköt-
tetésben és innen származnak milliók kö-
vetelése, amelyekhez képtelen hozzájut-
ni, mert az állam és a közintézmények el-
len nem lehet alkalmazni a törvény ren-
delkezéseit: nem lehet végrehajtani az
államvasutat a már megítélt milliók kö-
vetelések erejéig. Viszont az államvasut
megtette a lépéseket, hogy a jogerősen
megítélt ügyvédi költségeket beinkasszál-
ja. Az érdekelt cég, dr. Juhász Géza
ügyvéd útján keresettel fordult a járás-
bíróhoz: kérte, hogy az aránylag kis-
összegű államvasuti követelést kompen-
zálják az államvasuttal szemben fennálló
milliók követeléséből. Első fokon elutasí-
tották a keresetet azzal, hogy az állam-
mal szemben mindennemű végrehajtást
felfüggesztettek, márpedig a cég állás-
pontjának honorálása nem lenne egyéb,
mint a végrehajtási eljárás burkolt leve-
zetése. A Juhász-iroda tovább vitte az
ügyet és így került az érdekelt jogi kér-
dés a törvényszék elé, ahol Alexandrescu
és Suluțiu bírák tárgyalták a fogasnak
látszó, valójában azonban roppant egye-
szerű kérdést. A Juhász-irodát a tárgya-
lason dr. Kalmár János ügyvéd képvisel-
te, aki ragyogó okfejtéssel mutatott rá,
hogy a bíróság csak egyféleképpen ítél-
het: elrendeli a kompenzálást. Kimutatta
az ügyvéd, hogy a lehetetlen helyzetet te-
remtett rendelkezés egyetlen orvossága,
ha a bíróság jogosnak deklarálja a kom-
penzációs eljárást.

A törvényszék hosszas tanácskozás
után úgy döntött, hogy helyt ad az ügy-
véd által előterjesztett érveknek és el-
rendelte a kompenzálást.

A bíróság indokolása rendkívül érdekes
volt, amennyiben elsősorban kimondotta
a törvényszék, hogy az állami jövedel-
mek végrehajtásáról szóló törvény hat-
vanadik paragrafusa — amelyre hivatko-
zás történt — ebben az ügyben nem al-
kalmazható, mert a törvény csak a végre-
hajtást tiltja, márpedig a kompenzálás
nem végrehajtás. A felfüggesztést elren-
delő törvény speciális törvény, amelyet
éppen ezért szóról-szóra kell alkalmazni.
De kimondotta a bíróság azt is, hogy

amikor az állam követeléseit utolsó ba-
nűg, a legkiméleltenebb szigorral vég-
rehajtja, akkor a polgárok számára is
meg kell adni a módot és lehetőséget
ahhoz, hogy jogerős követeléseiket, a
melyeknek végrehajtása lehetetlenné
van téve, legalább ott érvényesíthessék,
ahol éppen sajátmaguk végrehajtata-
sáról van szó.

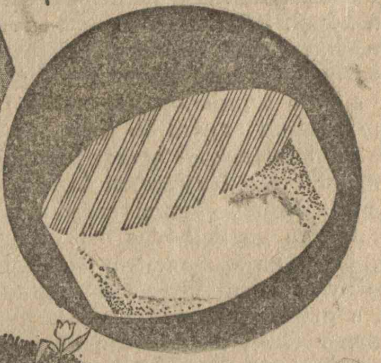
A bírói döntés országos jelentőségű el-
vi jelentőséggel bír, mert ezek után a be-
fagyott milliók követelésekkel rendelkező
nagy ipari vállalatok és egyéb, az állam-
mal összeköttetésben álló vállalkozások az
adótartozásoknál is követelhetik majd az
ítélre való hivatkozással a kompenzá-
ciót, ami óriási könnyebbséget jelenthet.
A milliók követelések, amelyeknek végre-
hajtása lehetetlenségnek látszott, az aradi
törvényszék ítélete után, legalább az ál-
lammal szemben törvényesen elismert fi-
zelési eszközzé lett.

(b. k.)

Ünnepi

Ajánlunk
PUDERT
ÉS
KÖLNIVIZET

ANÈMONES-t
FORVIL-t

ajánljon!

Manolescu-Strunga
már Londonban tárgyal

London, december 19

Manolescu-Strunga román kereskede-
lemügyi miniszter tegnap az angol ke-
reskedelmi miniszteriumban megkezdte
a tárgyalásokat Románia angliai keres-
kedelmi adósságainak a megfizetéséről.
Amint ismeretes, ezek a magánkereske-
delmi adósságok meghaladják a két mil-
lió font sterlinget.

Az angol hitelezők kiegyenlítő hivatal
felállítását sürgetik, tekintettel arra,
hogy a romániai devizakorlátozások
majdnem teljesen lehetetlenné teszik a
rendszeres fizetést.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bél-
rekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsereza-
varoknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a
természetes „Ferenc József” keserűviz rendbe-
hozza a gyomrot és a belek működését s meg-
szabadítja a testet a felgyülemlett rothadó
anyagoktól.

A kisebbségi kérdésben
nem tudott megegyezni a
török és görög külügy-
miniszter

Athén, december 19.

A Tefik Rüşdy Artras bej török külügymi-
niszter, valamint Csaldarisz görög miniszter-
elnök és Maximosz külügyminiszter között le-
folyt tárgyalásokról hivatalos jelentést adtak
ki, amely szerint megállapították, hogy Török-
és Görögország között a legnagyobb egyetér-
tés és barátság uralkodik. A két állam az An-
karában aláírt szerződés alapján folytatja és
továbbfejleszti közös politikáját, különösen
szem előtt tartva a kisebbségek kérdését.

Ezzel a hivatalos közleménnyel ellentétben
a belgrádi lapok úgy értesülnek, hogy a két
külügyminiszternek nem sikerült megegyezni.
Maximosz ugyanis javaslatot tett a törökorszá-
gi görög kisebbség helyzetének rendezésére,
Tefik Rüşdy bej azonban elfogadhatatlannak
nyilvánította a javaslatot. A jugoszláv sajtó
szerint az athéni politikai körök állásfoglalása
ezek után olyan, hogy igen kétséges, vajjon
Görögország kitart-e a balkáni egyezmény
mellett?

K Ö Z G A Z D A S Á G

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzások, stb., ellen Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzéseire ellátott 2
kapszula (ostya-
ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

A kisiparosok és ipar-
testületi tagok figyelmébe

A brassói ipartestület elnökségének és
előjáróságának általános érdeklő
közleménye

Brassó, december 19

Az ipartestület elnöksége f. é. november
19-én tartott gyűlésén foglalkozott a f. é. no-
vember 7-ji rendkívüli közgyűlésen megejtett
bizalmi szavazás kérdésével s ezzel kapcsola-
ban az alábbi határozatot hozta:

Tekintettel arra, hogy a titkosan megejtett
bizalmi szavazás rendjén csak 48 tag szava-
zott a vezetőség ellen bizalmatlanságot, mely-
nem a szavazáskor jelen volt tagoknak csak
19%-át, a testület tagjainak pedig csak körül-
belül 30%-át teszi ki, ennél fogva az elnökség
nem látja indokoltnak a vezetőség lemondását
s új választások elrendelését. Nem látja in-
dokoltnak abból a szempontból sem, mivel a
jövő év legkésőbb március havában megtar-
tandó rendes évi közgyűlés alkalmával a ve-
zetőség 1/3-a kisorsolásra kerül s ezek helyett,
ha a tagok többsége úgy akarja, mások vá-
laszthatók.

Foglalkozott az elnökség egyes felszólalók-
nak a rendkívüli közgyűlésen tett azon előter-
jesztésével is, melyek rendjén a vezetőség ed-
digi eljárásai helyett úgynevezett erősebb,
marciasabb eljárást követeltek. Ezzel kapcsola-
ban az elnökség megállapította, hogy a
vezetőség minden kérdésben kimerítette a tör-
vények keretein belül álló lehetőségeket s
azért újabb rendszerű eljárásokat nem áll mód-
jában eszközölni. Természetesen az eddigi
rendszer szerint mindent megtesz a vezetőség
után is a kisiparosság jogai, panaszai és
gényei biztosítására, illetve orvoslása érdeké-
ben.

A vezetőség felhívása rendjén a testület
tagjai nagyszámú panaszoktól bepanaszai-
lat, főképp adó ügyekben, a társadalombizto-
sító intézet és kontár ügyekkel kapcsolatban.
Minden esetben pontosan vizsgálatot tartot-
tak s annak eredménye alapján készítették
minden egyes esetben a megfelelő beadvá-
nyokat s tettük meg a szükséges személyes
intervenciókat. Panaszával senkit el nem uta-
sítottunk, még akkor sem, ha írásából meg-
állapítható volt a panasz jogtalan volta. Ilyen
esetekben is megfelelő intervenciókkal igye-
keztünk az illető részére kedvező eredményt
biztosítani, tartozásainak részleteiben való fi-
zetése által.

A nagyszámú panaszokból a vezetőség azt
állapította meg, hogy a panaszok legnagyobb
része az iparosság bosszantó hanyagságából
származik, amelyek miatt megszámlálhatatlan
összegeket kell fizessenek büntetésképpen.
Voltak panaszok, melyekkel kapcsolatosan
semmi alapot nem találtunk az intervencióra
elintézni, a jövőben azonban az ilyen panaszok-
kal semmi esetre sem foglalkozhatunk.

Például adóvégrehajtás ellen tett panaszt az
egyik tagunk, akinek évekre visszamenő hátra-
léka volt, de aki időközben házat épített. A
társadalombiztosító intézet ellen tett panaszt
egy másik tagunk, aki 8-szori jegyzőkönyve-
lés dacára sem váltott tagsági könyvecskét
nem magának, sem alkalmazottainak s ennél-
fogva az új törvény mintegy másfél éves élet-
belépése óta egy lejt sem fizetett s ugyancsak
nem fizetett a régi törvény 2 utolsó esztendeje
alatt sem semmit. Összes hátraléka, a bünteté-
sekkel együtt több mint 10.000 lej s ennek tör-
lesztésére havi 80 lejt ajánlott fel, amit termé-
zetesen nem fogadtak el. Hogy jövőben a sok
büntetést, késedelmi kamatok fizetését, kon-
tárak által okozott károkat tagjaink elkerül-
hessék, az alábbiakra hívjuk fel figyelmüket:

1. Adóügyekben. Hátralékos tagjaink álla-
píttassák meg a pénzügyigazgatóságnál, hogy
milyen időre és milyen címen vannak hátra-
lékban, hogy ezen időre milyen címen mennyi
adófizetésre vannak kötelezve és hogy ezen
időre összesen mennyi adót fizettek.

Ezen adatokból megállapítható, hogy a fenn-
lévő hátralék jogos-e, vagy nem. Ha nem jo-
sos, annak törlesztés kell kéri. Ha jogos, an-

Életképeessé szervezik át
az Ipari Hitelintézetet

A kamatláb leszállítása mellett a Banca Națională új forgótőkét fog
a Creditul Industrial rendelkezésére bocsátani

Bukarest, december 19.

Részletesen foglalkoztunk azokkal a
tárgyalásokkal, amelyeket a Banca Na-
țională a fővárosi nagybancokkal foly-
tatott a hitelélet regenerálásáról. Mint
ismeretes, ezeknek a tárgyalásoknak az
eredményeképpen a jegybank leszállí-
totta a hivatalos kamatlábat 6 százalé-
ról 4 és fél százalékra és ezzel megszab-
ta a magánkamatot is, amely legfeljebb
5 százalékkal lehet magasabb ennél.
Ugyanakkor a Banca Națională leszállí-
totta a kötvényekre és értéktárgyakra
folyósított zálogkölcsönök lombardiro-
zási kamatait is 7 százalékról 5 és fél
százalékra. Erre a lépésre az a törekvés
késztette a jegybankot, hogy a pénzpiac-
on helyreállítsa a normális kamatviszo-
nyokat, mert normális gazdasági élet 10
százaléknál magasabb kamatokkal nem
bir el. A Banca Națională elhatározása,
amely december 15-én életbe is lépett,
annál nagyobb figyelmet keltett a pénz-
piacon, mert ugyanakkor a Creditul In-
dustrial is leszállította az ipar részére
folyósított kölcsönök kamatait másfél
százalékkal.

A kamatláb leszállítása mellett az
Ipari Hitelintézetnél más nagyjelentősé-
gű reformokat is készít elő a kormány.
Ezidőszent a Creditul Industrial köz-
gazdasági szerepe abban merül ki, hogy
szedi a kamatok az iparvállalatoktól a
jó időben kihelyezett kölcsönök után.
Ezek a kamatok december 15-ig 9—10
százalékot tettek ki és az érdektelt ipar-
vállalatok már régóta kérték a kamat
olcsóbbítását, arra való hivatkozással,
hogy ma már magánkölcsönöket is lehet
kapni 11—12 százaléktól, vagyis a Credi-
tul Industrial, mint állami iparpártoló
intézmény, legalább 7 százalékkal ke-
llene, hogy leszállítsa a kamatot. Egyelőre
a kamatot másfél százalékkal csökkent-
tette az Ipari Hitelintézet. De a reorga-
nizációval kapcsolatos tervek között
olyan megoldás is szerepel, amely más
alapon akarja szabályozni az intézmény
kamatpolitikáját. Arról van szó, hogy a
kölcsönöket három kategóriába soroz-
nák, aszerint, hogy milyen garanciákat
nyújtott az adós. A bekebelezéssel biz-
tosított kölcsönök kamatait 5—6 száza-
lékra kontemplálják, a kereskedelmi

váltókra folyósított hitelekét 6—7 száza-
lékra és a zálogkölcsönöket szintén 6—7
százalékra.

A tervezett reorganizáció megvalósítá-
sához azonban még arra is szükség van,
hogy a Banca Națională megfelelő for-
gótőkével lássa el az Ipari Hitelintézetet,
amelynek ma minden pénze immobilizá-
lva van, sőt sok esetben kétségessé vált
annak a helytelen s célzatos kihelyezési
politikának a következtében, amely
mellett sok jelentéktelen többségi vállalat
értékének többszörösét meghaladó
kölcsönöket is kapott, mialatt kisebbségi
cégeknek a legkisebb fedezet mellett
is csak keveset és nehezen engedélyez-
tek. A szigorúbb kereskedelmi elvek be-
tartására a jövőben a Banca Națională
fog felvigyázni, amely a reorganizált
Creditul Industrialnál az eddiginél jó-
val szélesebbkörű és effektivebb ellen-
őrzést fog gyakorolni.

Amint hírlik, a belső átszervezéssel
párhuzamosan jelentős személyi változá-
sok is lesznek a Creditul Industrialnál,
amennyiben az intézet jelenlegi vezér-
igazgatóját, Gh. Popescut kicserélik.

Meghiúsult a selyemgyárak
importsindikátusának megteremtése

A nagy gyárak nem akartak egy asztalhoz ülni a kisebb üzemekkel
Mennyi selyemfonalat hoztak be az utolsó két és fél év alatt?

Bukarest, december 19

A politikai szenzációk sodrában majd-
nem észrevétlenül elkallódott az ipar-
ügyi minisztériumnak egy kommunikéje,
amelyben a nyersanyaghiány miatt panasz-
kodó, vagy üzemüket már szüneteltet-
tő textilgyárakat arra figyelmezteti,
hogy csökkenték a termelésüket és napi
8 óránál többet ne dolgozzanak, mert
nincs módjában a jelenlegi importkör-
tárat emelni. Ez a híradás nagyon ve-
gyes érzelmeket váltott ki azoknál a vá-
llalatoknál, amelyek szívesen megeléged-
nének, ha csak napi nyolc órát is tudná-
nak dolgozni, míg más üzemek 24 órán
keresztül dolgoznak, mert annakidején
magas importkontingenst biztosítottak
maguknak és így egy darabig még van
nyersanyaguk, vagy más módon
biztosítottak maguknak a teljes üzem-
mel való munkát.

Különösen vonatkozik ez a selyemgyá-
rakra, ahol kiáltozó eltérések vannak.
Mig komoly, nagy üzemek heti 3 na-
pon át tudnak csak dolgozni, esetleg
esetleg csak egy, vagy két váltással,
kesvésebb szolid vállalatok éjjel-nappal
dolgoznak és senki sem tudja, mikép-
pen jutottak annyi nyersanyaghoz.
Ezeknek az egyenlőtlenségeknek a meg-
szüntetése érdekében, valamint Ma-
nolescu-Strunga miniszter ismeretes ki-
jelentése alapján, hogy szívesen veszi,

nak részleteiben való megfizetését lehet és
kell kéri.

Az adóösszegek nagysága ellen elsősorban
az adófizető bizottságok előtt, a tárgyalás al-
kalmával, azután az e célra létesített I-ső és
II-od fokú fellebbezési bizottságoknál lehet
jogorvoslatot keresni, utóbbi esetben közzetle-
nül az adókievetések után. Akik ezt elmulasztot-
ták, azoknak végsősségén csak rendkívüli
esetekben lehet változtatni.

Ezért most már figyelemztetjük tagjainkat
arra, hogy a jövő év tavaszán történő adóki-
vetésekre kellően készüljenek fel a maguk ré-
széről is. Természetesen a testület vezetősége
is mindent megtesz egy igazságos adómegállá-
pítás érdekében.

Jó tudni, hogy a házhoz kiadott munkák,
(Sitzmunka) az új adózás törvényével, mely
1934. április 1-től van érvényben, igen ajánla-
tos beszüntetni, mivel a kisiparos, ha ilyen
munkát ad ki, nem részesül a fényűzési adó
alól való mentesítés kedvezményében.

2. Társadalombiztosítási ügyekben. Minden
iparos, aki egyedül vagy alkalmazottakkal
dolgozik a 65 életéve betöltéséig 1933. április
6 óta köteles tagja a társadalombiztosító inte-

ha az ugyanazon szakmába tartozó vál-
latok közös sindikátusban igye-
keznek nyersanyagszükségletüket be-
szerezni, az UGIR bukaresti központja
tervebe vette, hogy saját égisze alatt meg-
szervezi a selyemfeldolgozó gyárakat.
Ennek megfelelően az UGIR előbb ösz-
szeállította a selyemimportra vonatkozó
adatokat, valamint az érdektelt üzemek
feldolgozó képességére vonatkozó adato-
kat, hogy azok alapján előbb globális
importkontingenst kérjen és azt a ka-
pacitást és a régebbi import alapján kvó-
ta szerint felossza az egyes gyárak kö-
zött.

Ezek az adatok elég érdekesek és ta-
nulságosak, hogy ide iktassuk őket. A
201. vámtétel alá tartozó természetes
nyersselyemfonalból 1932-ben, a kontin-
gentálás első évében behoztak 14.277 ki-
lót 13.642.000 lej értékben, 1933-ban
15.158 kilót 15 millió 947.000 lej érték-
ben, míg ez év első hat hónapjában
11.002 kilót 9.580.000 lej értékben. A 202.
vámtétel alá tartozó festett selyemfona-
labból 1932-ben behoztak 1578 kilót
1.643.000 lej értékben, 1933-ban 1304 ki-
lót 1.433.000 lej értékben és 1934. első
6 hónapjában 666 kilót 770.000 lej érték-
ben. A 203. vámtétel alá tartozó hulladék-
fonalakból 1932-ben behoztak 8685 kilót,
4.355.000 lej értékben, 1933-ban 14.344
kilót 7.953.000 lej értékben és 1934. első

zetnek. A belépés módzata szerint az intéz-
mény pénztáránál kiváltandó a „Carnet de
asigurare”, melybe a megfelelő osztály bélye-
gei hetenként beragasztandó. Az, aki egyedül,
minden segítség nélkül dolgozik, a II. osztály-
nak megfelelő heti 12 lejes, aki csak tanonccal
(4 tanonccal) dolgozik, a III. osztálynak megfe-
lelő heti 22 lejes, aki segéd és tanonccal (4 al-
kalmazottal) dolgozik, a IV. osztálynak megfe-
lelő heti 30 lejes és aki 5 vagy több alkalma-
zottal (segéd és tanonccal) dolgozik, az V. osz-
tálynak megfelelő heti 36 lejes bélyeget ragaszt
be minden megkezdett hétre.

Az iparos felelős, büntetés terhe mellett, al-
kalmazottai biztosítási könyvecskének rend-
bentartásáért. Szükséges tehát, hogy a fele-
biztosítási bélyegáraknak az alkalmazottól va-
ló levonásáról és minden megkezdett hétre a
megfelelő bélyegnek beragasztásáról gondos-
kodjék. Külön bejelenteni az alkalmazottakat
nem kell, csak abban az esetben, ha a mun-
kásnak még biztosítási könyvecskéje nincs.
Az alkalmazottnak munkából való kilépése al-
kalmával, az e célra tartott tisztalapu fizetbe
beírandó a biztosítási könyvecske száma és a
bélye ragasztott bélyegek száma, melyet a tá-

felében 9.021 kilót 4.521.000 lej értékben.
Ugyanezen fonalakból, csak festett ál-
lapotban (204. vámvétel) 1932-ben behoz-
tak 1520 kilót 1.205.000 lej értékben,
1933-ban 3244 kilót 3.034.000 lej érték-
ben és 1934. első hat hónapjában 345 ki-
lót 320.000 lej értékben. A 205. vámtétel
alá tartozó selyemcérna behozatala 1932-
ben 699 kiló volt 982.000 lej értékben.
1933-ban 920 kiló 1.244.000 lej értékben
és ez év első felében 309 kiló 447.000 lej
értékben. Összesen tehát az utolsó két
és fél év alatt behozták természetes se-
lyemből a következő tételeket: 1932-ben
26.559 kilót 21.825.000 lejért, 1933-ban
32.990 kilót 27 millió 613.000 lejért és az
idén június 30-ig 21.343 kilót 15.638.000
lejért.

A műselyemimport adatai is nagyon
érdekesek. A legnagyobb cikk ezen a té-
ren a 497. vámtétel alá eső sodoratlan,
nyers, fehérített, festett műselyemfonal,
amelyből 1932-ben 1.246.850 kilót hoztak
be 258.386.000 lej értékben, 1933-ban
1.513.407 kilót 235.879.000 lej értékben
és ez év első felében 873.195 kilót 130
millió 566.000 lejért. A még ide tartozó
másik két cikk (496 és 498 tétel) import-
ja 1932-ben alig tett ki 27.090 kilót ösz-
szesen 5.217.000 lej értékben, 1933-ban
8556 kilót 2.078.000 lej értékben és az
idén hat hónap alatt 9462 kilót 1.903.000
lej értékben. Ide tartozik még a műse-
lyemcérna gomolyagokban és más, ki-
csinybeni eladásra alkalmas kikészítés-
ben (499. vámtétel), amelyből 1932-ben
behoztak 1195 kilót 779.000 lejért, 1933-
ban 449 kilót 275.000 lejért és ez év első
felében 226 kilót 120.000 lej értékben.

Ugy látszik azonban, hogy az ezen
adatok alapján felosztandó kontingen-
sekkel való dolgozás nem konvenialhat
egyes üzemeknek, mert az UGIR kez-
deményezése kudarcot vallott. Az első

vozó alkalmazott annak átvételét bizonyítan-
dó, aláír.

Minden biztosítottak joga van ingyenes or-
vosi kezelésre, orvosi, kő- és gyógyszerre,
pénzsegélyekre betegség, baleset, szülés és
halálesetekben, továbbá betegség vagy halál-
esetből kifolyó rokkant-nyugdíjra, végezetül
pedig a hátramaradtaknak részére kiuta-
landó nyugdíjra. Fenti jogok vonatkoznak azon
családtagokra is, akiket bebizonyítható módon
a biztosított tag tart el. Kórházi, szanatóriumi
vagy fűrdői kezelés 26 hétig a társadalombiz-
tosító költségén igénybe vehető, minden olyan
esetben, amikor a biztosító intézet orvosa a
beteg ide utalja. Fenti jogokat a biztosított
tagok csak abban az esetben igényelhetik, ha
annak jogosságát a társadalombiztosító inté-
zet orvosa állapítja meg, mely csak igazolt
sürgős esetekben lehet magánorvos megállá-
pítása.

Minden a fizetési kötelezettségekből szár-
mazó hátralék után kirótt eddigi büntetés 5
százalékkal redukálódik, ha a hátralékok ösze-
gét a hátralékosok 1934. december 31-ig ki-
egyenlik.

(Folytatjuk.)

megbeszélésre még elmentek a meghívott gyárak vezetői és elvben mindenki helyeselte a szindikátus megalakítását, a mellyel valamennyi gyár termelőképességét lehetne biztosítani. Az elvi határozat alapján az UGIR ki is dolgozta a létesítendő szindikátus belső szabályzatát és kvótafelosztási alapelveit, amelyeket megküldött valamennyi gyárnak, a mely az első megbeszélésen részt vett. Amikor a nagyobb vállalatok megkapták a tervezetet, elment a kedvük a szindikátustól és nem jelentek meg a második értekezleten, amelynek végleges határozatot kellett volna hoznia. De megjelentek a megbeszélésen a kis üzemek, amelyeket az első értekezletre meg sem hívtak — talán nem minden szándék nélkül. A nagyobb gyárak nélkül természetesen nem lehetett a szindikátus megalakítását kimondani és ezért az UGIR úgy döntött, hogy újabb értekezletet hív össze és arra igyekszik biztosítani a távolmaradt üzemek részvételét is. Ugy látszik azonban, ez nem sikerült és így a harmadik megbeszélést már össze is hívták és az egész terv meghírsült.

Még egy kis csokor a marosvásárhelyi betegsegélyző ablakába

Marosvásárhely, december 19

Egyenesen megdöbbenő az a közöny, amellyel a minisztérium tudomásul veszi a betegsegélyző pénztár ellen naponta elhangzó panaszokat és konkrét feljelentéseket, anélkül, hogy megindítaná a vizsgálatot, vagy legalább egyetlen esetben is a nyilvánosságot tájékoztatná a vizsgálat eredményéről, — ha egyáltalán van valami vizsgálat. Egyik legutóbbi cikkünket szöszterint lekötölte a Praxis Medici orvosi szaklap és felszólította az egészségügyi minisztériumot, hogy a felsorolt adatok alapján indítson sürgősen vizsgálatot. Nincs tudomásunk a vizsgálat megindításáról, de ha mégis rászánná magát a minisztérium a vizsgálat megindítására, módunkban van ehhez a vizsgálatához újabb, nem kevésbé megdöbbenő adatokat szolgáltatni. Ezek az adatok annál inkább figyelemre méltók, mert

minden esetben konkrét feljelentés támasztja alá

Öket anélkül, hogy a kivizsgálásuknak valami nyoma volna.

A marosvásárhelyi betegsegélyzőpénztári tagok egyik legsúlyosabb sérelme, hogy teljesen figyelmen kívül hagyják a törvénynek ama szakaszát, amelyben elrendelik, hogy

a kórházi kezelés alatt álló, vagy üdülőbe utalt családtag munkás családjának a kezelés, vagy üdülés ideje alatt joga van a fél táppénzre.

A betegsegélyző megtagadja ilyen esetekben a családnak a fél táppénz kiutalását és a munkás inkább kockáztatja egészségét, de nem veszi igénybe sem az üdülést, sem a kórházi kezelést, nehogy családjá ezalatt a nyomorúságnak legyen kitéve.

Ugyanígy eljárást tanúsít a betegsegélyző a szülési segélyeknél is.

A törvény hiába írja elő a szülési segélyt, a pénztár azzal az indoklással, hogy nincs rá fedezete, egyszerűen megtagadja a folyósítást.

Ugyanígy nem veszik figyelembe az orvosok ellen elhangzott panaszokat sem. Már több ilyen ismertettünk, legújabbban a pénztár Hauslich nevű fogorvosa ellen hangzott el igen sok panasz. A pénztár tagok panasza legfőként az orvos durvasága ellen irányul. Egyik munkásszöveg írásban beadott panaszát aszerint, amikor egyszer jajgatni mert, a kezelés alatt Hauslich azzal rivalt rá: „Amikor az ura csiklandozta, akkor nem jajgatott”. A feljelentések ellenére, Hauslich ellen még mindig nem indult vizsgálat és ebben a tudatban bátran folytatja továbbra is durvaságait a betegekkel szemben.

A munkásbiztosítási törvény 11-ik szakasza értelmében a táppénzt a betegség hét első napján a munkaadó tartozik fizetni. A munkaadó csak esetben nem fizeti ezt meg a munkásnak

s a betegsegélyző, ahelyett, hogy segélyre sietne a munkásnak, azzal az indoklással, hogy amíg a munkaadó nem fizet, ő sem fizet, megtagadja a táppénz kiutalását.

Nem elég, hogy ezt a terhet, amely ellen most küzdenek az érdekeltek, a betegsegélyzőről áthárították a munkaadókra, ezen a címen még a további kötelezettségnek sem akar a betegsegélyző eleget tenni.

89 cég 820.000 talpfát ajánlott be a vasutnak a kiírt 350.000 darabra

A második árlejtésen 10–20 százalékkal olcsóbbak voltak a szállítók

Bukarest, december 19.

Megírtuk, hogy december harmadikán a vasut egészen különös körülmények között tartott árlejtést a jövővi bükktalpfa szükségletének beszerzésére, amely miatt a szállítócégek körében igen nagy elkeseredés keletkezett. A vasut pressziót akart gyakorolni a cégekre, hogy az árakat leszorítsa és ezért meglepő sietséggel jövéshagyta hat olyan cégnek az ajánlatát, amely közül legalább három nem vehetett volna részt az árlejtésen. Az általános felzúdulás hatása alatt a CFR részben visszacsinálta a dolgot és csak negyedmillió talpfát vett meg három legolcsóbb cégtől, míg a még szükséges 350 ezer darab bükktalpfa szállítására új árlejtést írt ki.

A december 14-iki árlejtésen 820 ezer darabra tettek ajánlatot és pedig a plojesti ümregnáló üzem részére felajánlottak 24 ajánlattal 279 ezer talpfát 77.70–96 lejes árak mellett, illetve fuvardij és átrakás nélkül 60–79.80 lejes árak mellett. A mezőtelegi ümregnáló üzem részére 22 ajánlat érkezett be 231.500 darabra 70–80.50 lejes, illetve ab rendeltetési állomás 26.30–96.70 lejes árak mellett. A nagyenyedi ümregnáló állomás részére 43 ajánlatot adtak be összesen 310 ezer darabra 72–97.90 lejes árak mellett. Az összesen felajánlott mennyiség tehát nem sokkal kevesebb, mint az első árlejtésben volt, de legalább 100.000 darabra teszik az olyan ajánlatok tartalmát, amelyeket komolytalanul nyújtottak be. Az árak körülbelül 10–20 százalékkal olcsóbbak a december harmadiki áraknál, aminek az a magyarázata, hogy a vállalatok kénytelenek készletüket akármilyen áron is értékesíteni, ha üzemük folytonosságát biztosítani akarják. Érdekes még, hogy a CAPS nem vett részt ezen az árlejtésen, amit faipari körökben azzal magyaráznak meg, hogy az Autonóm Állami Erdőpénztár amugyis annyi megrendelést kap a vasutól, amennyit akar, árlejtés nélkül is.

Beszüntette az éhségstrájkot Constantinescu-Jasi tanár

Bukarest, december 19.

A feloszlott antifasiszta liga volt elnökének, Constantinescu-Jasi egyetemi tanárnak szabadlábra helyezése érdekében, aki 20 napja éhségstrájkol a kiseni hadbírósg börtönében, országos mozgalom indult.

A egyetemi tanár ügyében interpelláció hangzott el a kamarában és a szenátusban, tiltakozó táviratot küldött a belügyminiszterhez a jasi egyetem szenátusa is és most pedig a nagy román lapokban éleshangú tiltakozás jelent meg,

amely alatt Dobrescu Demeter, Bukarest volt főpolgármestere, Socor Emil, az A. B. C. szerkesztője, Sraer ügyvéd, a grivici vasutasok híres védője és számos egyetemi tanár neve is szerepel az interpellációk és munkások aláírásai mellett.

Újabb jelentés szerint Constantinescu-Jasi professzor ma befejezte éhségstrájkját. A börtönben meglátogatta a katonai hatóságok egyik képviselője, aki közölte vele, hogy miután a vizsgálatot befejezték, nemsokára szabadlábra helyezik. A tanár egyébként az éhségstrájk következtében 6 kilót fogyott.

Titokzatos haláloset egy szilágymegyei faluban

Zilah, december 19

A napokban gyanus körülmények között meghalt Gibere Ferenc ákosi gazda felesége. A csendőrség vizsgálatot indított, melynek során valóban fény derült Giberének hirtelen halálának okára. Megállapították, hogy Giberének már hosszabb idő óta áldott állapotban volt, de nem akart gyereket és szorízkodasszonya, Filip Floarea biztatására valamilyen port vett be. Nem sokkal az ismeretlen szerbevétele után borzalmas kínok között meghalt. A csendőrség úgy az asszony férjét, aki tudott a dologról, mint Filip Floareat letartóztatta és beszállította a zilahi ügyészség fogházába.

A dési munkanélküliek és szegények téli segélyezése

Dés, december 19.

A városházán összeült a munkanélküliek téli segélyezésére kijelölt bizottság és hosszasan tárgyalta ezt a gyors megoldást kívánó kérdést: hogyan lehetne a dési munkanélkülieket átsegíteni a nehéz téli hónapokon.

Jelenleg több mint száz munkanélküli van Désen, ami a kisvárosi arányokat tekintve, igen nagy szám, hiszen száz család rengeteg családtagot, éhez, különböző embert jelent.

A városvezetésnek az volt az álláspontja, amint ezt mi is jelentettük, hogy földmunkára rendeli ki a munkanélkülieket, feltölteti velük az új piacot és ezt a munkát honorálja. Mivel a munkanélküliek között természetesen nemcsak földmunkások foglalnak helyet, hanem ipari, kereskedelmi és más magánalkalmazottak, a munkásszakszervezetek által kiküldött tanácsstagok élesen ellenézték ezt a tervet. A bizottság elnöke, dr. Farcasiu polgármester erre megígérte, hogy csak a tényleges földmunkásokat osztják be dolgozni az új piacra, míg a más foglalkozá-

su dolgozók pénz- és élelmiszersegélyt kapnak és a munkanélküli segélyre jogosultak névsorát a helyi munkásszervezetek állítják össze.

Szóba került az a kérdés is: mi okozza Désen a nagyarányú munkanélkülséget. A szakszervezetek titkára előadta, hogy ennek több oka van. A gyárak mindegyre leépítenek, a kisipar is kereskedelem nem tartja be a nyolcórás munkaidőt, a mi által egy csomó alkalmazott nem tud elhelyezkedni. A zárórarendet sem tartják be pontosan. A polgármester megígérte, hogy az utóbbi ügyekben azonnal szigorú intézkedéseket hajt végre.

Elhatározta ezenkívül a tanács, hogy a munkanélküliek segélyezésére 2 lejes taxát ró ki a bális és más nyilvános előadások jegyeire, egy lejt pedig a mozijegyekre. Érintkezésbe lép a tanács továbbá a helyi karitatív intézményekkel is, hogy Désen nemcsak a munkanélküli munkások, hanem minden egyes szegény nélkülöző ember támogatásban részesüljön.

A következő tanácsülésen mindezeket a pontokat részletesen kidolgozzák és azonnal életbeléptetik.

MEGÉRKEZETT BUDAPESTRE A SZOVJET KÖVETE

(Budapest.) Bezdekian budapesti szovjetkövet ma felesége és két titkárának kíséretében Budapestre érkezett. A követ egyelőre a Dunapalotában szállt meg.

ELITÉLTÉK A KOLOZSVÁRI RENDŐRGYILKOSOKAT

(Kolozsvár.) Kedden délelőtt hirdették ítéletet a kolozsvári törvényszék Flicok Luca közrendőr gyilkosai felett. A rendőrt Flicokné felbujtására Avram Vasile munkás ölte meg páratlan kegyetlenséggel. Együtt mulatott a rendőrral és amikor részegen elaludt, bort öntött a szájába és torkát lefogta. A szerencsétlen ember megfulladt. A rendőrorvos szívszélhűtést állapított meg. Csak később a véletlen derítette ki a gyilkosságot. Avramot elfogta a rendőrség, valami tolvajlás miatt és vallatása közben bevallotta a gyilkosságot is. A törvényszék most a felbujtó asszonyt 12 évi fegyházra, Avramot, a gyilkost 10 évi fegyházra ítélte. Mindkét elítélt felebbezett.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájda-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-t

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

SPORT

Halló, itt a B. L. sporthiradó!

... Kedden este Temesvárról külön há-
lókocsiban elindult a román válogatott
csapat Athén felé.

(Más.)

... Manea, Románia hosszútávfutó-
bajnoka, Párisba utazott, ahol a
L'Auto nagy sportlap rendezése-
ben eldöntésre kerülő mezei fu-
tóversenyen vesz részt. Manea tavaly
19. volt, az idén jobb helyezést várnak
tőle.

(Más.)

...A lugosi Vulturii több mérkőzésből
álló afrikai turára megy. A portugál szö-
vetség most kérdezte meg Bukarestben,
hogy a lugosi csapat affiliálva van-e,
mert Lorenzo Marquesben januárban
játsszák első mérkőzésüket a lugosiak.

(Más.)

...Peter Farmer, a szövetség skót tré-
nere, beteg és nem utazott a csapattal
Athénbe.

(Más.)

...Rafinszky, a Brünnből nemrég haza-
tért temesvári játékos egyik bukaresti
klubbal tárgyal, ahol mint játékos és
tréner szerepelne.

(Más.)

...Vegyes érzelmekkel fogadták a ro-
mán szövetség teniszzsranlistáját, amely-
lyel az idei sorrendet állapították meg
és amelyben sok a hiba. Azt mondják,
hogy heves viták után és az egyéni véle-
mények diadalával (bizonyos játékosok
pártfogásával és a listán „előbbretolása-
val”) állították össze. Követelik, hogy
ezentúl több gondnal, bizonyos szabály-
zat szerint állítsák össze a ranglistát.

(Más.)

...Helsingforsban Hitanen í p 024
mp-el új finn rekordot uszott a százméte-
res gyorsuszásban.

(Más.)

...Szenzációs hír terjedt el Aradon.
Arról van szó, hogy Teleki, a Bocskai
magyar válogatott csatára visszatérné
Aradra és az AMTE színeiben játszana.
Telekivel mindössze az a baj, hogy nyom-
ban bevonultatnák katonának, miután
nem tett eleget katonai kötelezettségé-
nek. A hír természetesen megerősítésre
szorul és lehet, hogy csak — óhaj...

(Más.)

...Finnországban sportakadémiát léte-
sítene a magasabb sportképzésre. A ta-
nárook között lesz Nurmj is. Az épület
építését már meg is kezdték a dél-
finnországi Bierumakiban.

(Más.)

...Vasárnap tárgyalta a kézdivásárhelyi
kerület a sepsiszentgyörgyi Klinger
SC óvását az SMTE ellen. A díjmérkő-
zést megsemmisítették és utasították a
két egyesületet, hogy az érmeik további
sorsára vonatkozólag közösen állapod-
janak meg.

Műkedvelők! Dalosok! Tekézők!

Karácsonyra jelenik meg a lap,
melyet évek óta párt minden er-
délyi műkedvelő, dalos és teké-
ző: az

Erdélyi Gondüző!

Megjelenik MINDEN SZOMBA-
TON — 16 oldal — képekkel,
legjobb újságírók szerkesztésé-
ben. Ara 5 lej. Előfizetés egy
évre 220, félévre 120 lej. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Bras-
só, Str. Regele Carol 56.

Ezt olvassátok!

Mit hozott a Mikulás a belényesieknek

Belényes városának... reményt a „21 millió lejhez“.

Dr. Quái Joan ügyvédnek... 29 lejt konverziós törlesztésben.

Dr. Nestor Joan orvosnak... le nem égett póker-partnereket.

Dr. Kálmán Ferenc fogorvosnak... nem siró partnereket.

Párvu Petru rendőrkapitánynak... a nyögés megszüntetését.

Erdélyi Jankó tűzoltó főparancsnoknak... egy jobban sikerült bált.

Mandel Bernátnak... egy borítékot 50.000 lejjel (petroleum szagu).

Riftu Alexandernek... olcsó árut Lazarescutól.

Lévy Lálának... egy pár kereszteltőt és esküvőt.

Klein Jenő villamosmű igazgatójának... minél több 200-as égőket az utcákra.

Guttman Géának... jóforgalmu telefon üzeméhez még egy telefont.

Pelloni Viktornak... egy jó társat és új diótermést.

Bolcás George a kereskedők köre elnökének... a kör fellendülését.

Lazarescu Constantinnak... egy vilanyerőre berendezett nyomdát.

Vaida Virgil ipartestületi elnöknek... pénzt az ipartestület befejezéséhez.

Scherfer Vilmos gyógyszerésznek... szerződést Juci leánya részére Hollywoodba.

Palotára van pénze a nagyváradai betegsegélyzőnek, de Belényesen nincs pyógvszertár

A legnemesebb intézmények egyike kellene, hogy legyen a betegsegélyző pénztár.

Ezzel szemben a munkaadók és az alkalmazottai fizetik a magas betegsegélyző tagdíjakat, ennek ellenében azonban majdnem semmit sem kapnak. Itt nálunk Belényesen különösen mostohán bántanak a betegsegélyző tagokkal.

A betegsegélyző orvos az lelkiismeretesen megvizsgálja a betegeket, de gyógyszerért már nem tud adni, legfeljebb csak azt, ami neki rendelkezésére áll. Ha pedig felír valami gyógyszert, úgy azt a tag saját költségén kihozathatja a nagyváradai betegsegélyző pénztár gyógyszerárából, de még mindig ki van téve annak, hogy a doktor által kiállított recept helyett valami más, hasonló, de olcsóbb gyógyszert fognak kiküldeni.

Miért nem tud a betegsegélyző egy gyógyszerért felállítani Belényesen? Egy város, amelyhez három járás gravitál és mindenhol tele betegsegélyző tagokkal.

Ha már nem akarnak egy új gyógyszerárát felállítani, miért nem bízzák meg a belényesi gyógyszerárakat, hogy azok felváltva adják ki a betegsegélyző orvos által kiállított recepteket.

Tagdíjakat inkasszálni, végrehajtani és fenyegetni, azt tudnak, de a tagok elenyészően kicsi kívánságainak eleget tenni, azt nem.

Most palotát akarnak építeni Nagyváradon, egy emelettel vegyék kisebbre, vagy a berendezéssel (nem orvosi) spóroljanak és gondoljanak a vidékre is, mert hiszen az is fizet. Talán még nehezebben, mint a nagyváradiak.

Amit mindenki tud Belényesen

Hogy... a petroleum-háború első felvonása a belényesi járásbírószágon lezárult, de folytatása még következik.

Hozzászólás: Szeretnénk már ezt a témát egyszer és mindenkorra lezárni.

Hogy... a tűzoltó bálón a tűzoltók voltak a legtöbben, számszerűn 16-an.

Hozzászólás: Lát kép Belényesből: Egy ilyen nemes közintézményt sem pártolnak. (Tisztelet a kevés száru megjelenteknek.)

Hogy... Belényes városa 100.300 lejt jegyzett az állami kölcsönből és ezen összeget még 250.000 lejre akarják felemelni.

Hozzászólás: Belényes városának óriási anyagi gondjai vannak, mindezek dacára megérőltetve bár, de eleget tett kötelességének.

Hogy... a belényesi ipariskola igazgatója, Coste Stefan szigorúan betartja a munkügyi ipartörvény rendelkezéseit, mert amelyik iparos tanoncát nem küldi rendszeren az iskolába, úgy minden alkalommal rendőrt küld értük.

Hozzászólás: A pontosság netovábbja. És ami a fő van aki a gyereket elkísérje.

21.000.000.- lej

Óriási összeg! Sajnos nem a belényesieké. De a haszna, illetve a gyümölcse az a miénk. Már többször írtunk róla, hogy Belényes város kereskedői és iparosai felett a „Demokros kardja“ lebeg és nem tudni melyik napot kit talál el ujjában.

Amióta a Belényes környéki iparvállalatok és ezek között legelső sorban a fatermelő cégek kezéből kivették az üzemek vezetését és helyébe a CAPS ült be, mindenhol megállt a munka, vagy legalább is a minimumra csökkent. Számtalanszor írtunk róla, hogy a környékbeli munkásság, akiknek 90%-a román és főfoglalkozásuk a fatermelés volt, kenyér nélkül maradtak.

Csak Belényes-Vaskőh környékén legkevesebb 15.000 munkás az, akik munkanélkülivé lettek. Természetesen a környéki munkásság minden szűkségletét Belényesben szerezte be. De ezzel szemben ma nincs kereseti lehetősége. A CAPS-nál ma egy munkás napi 20-25 lejt keres a régi 80-100 lejes napszámmal szemben. Tehát nincs pénze még annak a kevés százaléknak sem, akik dolgoznak.

Ezt legjobban Belényes kereskedői és iparosai érezték meg legjobban. A mi politikusaink természetesen minden igyekezetükkel azon fáradoztak, hogy a leromlott gazdasági helyzetet valamiképpen javítsák.

A jelenlegi városi tanács elnöke Cosma N. Traján képviselő már régóta fáradozik, hogy Belényes városa részére katonaságot telepítsen le. Fáradozása sikerrel is járt.

A hadügyminisztérium kiutalt 21.000.000 lejt kaszárnyák építésére.

Felkerestük Cosma képviselőt, aki a következőket mondotta:

Még 1923-ban, amikor a város polgármestere lettem a legelső tanácsülésen kifejtettem munkaprogramomat, több évi tartamra előre megállapítva. Multjához méltó keretet kívántam adni szűk városomnak és ezt keresztülvittem akkor, amikor a következő évben 1924 július 1-én Belényes nagyközséget városi rangra emelték. Katonaság, kaszárnya, hadkiegészítő és külön önálló tanfelügyelőség, törvényszék ide telepítését tűztük ki célul.

Számotadtam magamnak azzal, hogy mindezekhez először pénz kell, mert a város mint testület és a lakossága is szegény. Ecélből Bratiun Jonel volt miniszterelnök és Constantinescu Alecu volt földművelésügyi miniszter elfogadták előterjesztésemet. Kívételesen 3600 kat. hold öserdőt kapott a város, akkor, amikor minden más várostól kisajátították az erdőket. Az akkori árak szerint az öserdő értéke meghaladta a 30 millió lejt. Közben leértékelt a város éléről, politikai változások miatt.

Utódaim igyekeztek programom többi részét végrehajtani, ez azonban felsőbb támogatás hiányában meghiúsult.

A liberális rezsim uralomra jutásával felvettem a megszokott fonalat és eltörték szándékom volt, hogy mindaddig, míg e fentebb említett és közeclokat szolgáló intézményeket fel nem állítom, mellőzni fogom a lakosság egyéb törvényes, de mégis magánérdekeit. A fentiek eredményeképpen elértem azt, hogy a közoktatásügyi miniszter ur most felállította az önálló belényesi tanfelügyelőséget, amelynek kötelekebe utalta Belényes, Vaskőh, Tenke, Cséke és Bál járásokat. Ezek szerint több mint 212 község közoktatásának felügyeletét az új belényesi tanfelügyelőség ellenőrzi. Tehát megadott a teljes elégtétel Belényes kulturális hagyományának, amikor ezt a várost 300 tanító központjává avatták fel.

A katonaság és a kaszárnya érdekében a város több ízben felajánlotta a fentebb említett 3600 kat. hold öserdő eladási árát, most pedig sikerült elérnem, hogy mint egy erkölcsi jutalom gyanánt a kaszárnyák nem a város hanem maga az állam az ez évi költségvetéséből fogja fedezni.

Három ízben is kiszállott az év folyamán a hadügyminisztérium által kiküldött bizottság és megállapodtunk, hogy a kaszárnyákat az ugynevezett szeszgyár melletti területen fogjuk elhelyezni.

E célból megvásároltuk a görög katolikus püspökség tulajdonát képező 23 kat. hold területét.

A kaszárnya építési tervek készen állnak, ugyanígy, hogy rövidesen meglesz az árlejtés is. Tekintettel a helyi viszonyokra és főleg azért, hogy az itteni iparosok és kereskedők is résztvehessenek az árlejtésen, sikerült elérnem azt, hogy az árlejtést a hadügyminisztériumban és a belényesi városházán egyidejűleg tartsák meg. Továbbá azt is keresztülvittem, hogy elfogadjanak részleges ajánlatokat a kavics, homok, mész, faanyag, téglák stb. szállítására. Tatarescu miniszterelnök ur, ugyis mint hadügyi-felszerelésügyi miniszter valamint Slavescu pénzügyminiszter, Lepedatu kultuszminiszter támogatásával jóváhagyták a terveket. Ezek keresztülvitele céljára kiutal-

tak 21 millió lejt a rendes költségvetés terhére, amely összeg készpénzben áll már a hadügyminisztérium rendelkezésére. Így tehát amint a tavaszi idő megengedi, megkezdődnek az építkezések, amelynek céljára 600 katonaság már el is foglalja új lakhelyét. Az anyagok szállítása azonnal megkezdődik, hogy a munkálatok megkezdése késedelmet ne szenvedjen. Ez fényes jutalom eddigi munkálkodásaimért s boldog vagyok, hogy ilyenformán szülővárosom fejlődése új lendületet vesz.

Belényes újja fog születni. A város lakosságának száma 4300 és ha ebből levonjuk az 1000 főnyi tanuló-ifjúságot, marad 3300 lélek, akikből azonban csupán 900 adózó alany jöhet számításba a többi nő és gyermek, tehát sokat jelent ugy vélem, ha 1600 főnyi katonaság 120 tiszt és ugyanannyi altiszt fogja népesíteni városunkat.

Városszépészeti szempontból el akarják helyezni a sporttelepet

A városi tanácsnak a minap ülése volt, ahol többek között szóba került a sportpálya elhelyezése jelenlegi helyéről.

Belényes városának éveken keresztül nem volt sportpályája. Az ifjúság, mely a futballsportot kultiválta, kénytelen volt a marhavásártérben játszani.

Sok utánjárás és számtalan kilincselés után végre tavaly sikerült a sportélet vezető férfainak alkalmas helyet találni a „Scoală Normală“ ovónőképző intézet mellett.

A fenti területet a legmagasabb sportfórum Bukarestben is jónak találta. Koldulásokkal, gyűjtésekkel sikerült a területet rendbehozni és bekeríteni, sőt ezéven egy szép tribünt is építeni. Dísze lett Belényes városának, számtalan sportember, aki Belényesen megfordult, csak az elismerés hangján nyilatkozott a szépen felépített és rendbehozott pályáról.

KEZDŐDNEK AZ INTRIKÁK

A pálya egyik oldalán elterülő házak lakosai panaszkodtak, hogy a labda „állandóan“ becsik az udvarukra. Itt mindjárt megjegyezni kívánjuk, hogy csak minden két-három hét vasárnapján szoktak mörköléseket rendezni. A játékosok pedig akkor azon igyekeznek, hogy a labda előre menjen és ne az udvarokba. Ha most már be is esett a labda, egyik vagy másik udvarra, bátran állíthatjuk, hogy egyik udvarba sem esett be az elmúlt két év alatt tízszer. Ezt pedig fájdalom nélkül ki lehet birni.

A másik hiba az, hogy az ovónőképző intézet ablakaiból a leánygyermekek látják a játékosokat dresszben. Nem tudjuk elképzelni, hogy a leánygyermekek,

Igen gyenge Belényesen a közbiztonság

Belényesben a közbiztonságot nyolc rendőr képviseli, de ezen nyolc rendőrből csak kettő teljesít egyszerre szolgálatot, úgy nappal, mint éjjel.

A városnak két hosszú utcája van, három tere és számtalan mellékutca, hogy tudjon két rendőr kötelességének lelkiismeretesen eleget tenni ilyen hosszú utvonalon.

Nappal legkevesebb négy rendőrré, míg viszont éjjel nyolc rendőrré volna szükség.

Teljes elismerést érdemel a rendőrség vezetője, hogy ezidáig úgyahogy tudtak a rendőrség és a közbiztonságra vigyázni, de ez így nem mehet a végtelenségig.

Felhívjuk dr. Popovici Valér nagyváradai rendőrkészvort figyelmét a fentiekre és ismerve őt bizunk benne, hogy a belényesi rendőrgénység állományát fel fogja emelni.

Városházi arcképcsarnok

A belényesi városháza vezető tisztviselőit mutatjuk be olvasóinknak.

Ardelan Valéria alpolgármester, szimpatikus, jómodoru, előzékeny ember, aki bárki kívánságának készséggel tesz eleget.

Dobrei Romulus főjegyző. A városi ügyek referense. A művészet, színpártolás és minden kulturügy lelkes és agilis pátrfogója. Ő maga elsőrangú hipnotizőr és bűvész. Bűvészet is a mai helyzetben a városi ügyek vezetése.

Jordan József a gazdasági hivatal főnöke. Egy nyolchengeres újtipusú Ford autót nem tud egy nap annyit szaladni, amennyit ő biciklijével összeszaladgál. Ambíciózus, szorgalmas hivatalnok.

Molnár Dezső a városháza „Öregje“, illetve a város legrégebbi hivatalnok. Kipróbált, megbízható, régi tisztviselő.

teni városunkat. A garnizon egy havi költségvetése 2 millió lej, és kötve hiszem, hogy Belényes mai forgalma többet tegyen ki, mint 1 millió lej, tehát

a katonaság idehelyezése a forgalmat a háromszorosára fogja emelni, nem beszélve a katonaság egyéb magánköltekezéseiről.

Terveim szerint hátra van még a törvényszék és a hadkiegészítő-parancsnokság Belényesbe hozatala. Itt azonban fel kell vegyem a harcot a nagyváradikkal, mert tiltakoznak ellene, de remélem, ők vesztik el a partit. Mi nem akarunk semmit a másokból, de követeljük azt, ami bennünket megillet.

Az interju végetért, a tömegek sokasága várakozik a képviselő várótermében, nagy nehezen keresztül töröm rajtuk magam és kint az utcán, ahol egy embert sem lehet látni, elgondolom, milyen jó is lesz nekünk.

akik majdnem mind az ország nagyvárosaiból jönnek ide tanulmányaik folytatására, a nyári szünidőben ne mskotak-e a strandokra kimeni? Már pedig ott nemcsak futbaldresszes játékosokat lehet látni.

A tanácsgyűlésen volt, aki azt kritizálta, hogy a futballisták dresszben mennek keresztül a városon. Azt kérdezzük erre is, hogy a nagyvárosok strandjain, ahol százan és százan vannak nők és férfiak vegyesen, nem szégyelik-e a nők, hogy Eva anyánkat utánózzák, sőt bátran állíthatom, hogy rajta több fügefalevél volt, mint egyes strandoló hölgyeken ruha. Na, de menjünk ki a vízből és menjünk el egy bálterembe, ahol a férfiak állig begombolkozott ruhában vannak, ugyanakkor a nők egyes testrészeit elfedkezik felöltözödni.

Mit akarnak akkor a szegény futballistáktól? Azok rendszeren fel vannak öltözve, csak egynehányan a térdkalácsa látszik ki, de csak annál, akinek nincs véletlenül térdvédője.

A tanácsülésen dr. Killner Béla és Chidusan Anton ügyvédek pártfogásukba vették a sportegyesületet és megemlítették az ideiglenes tanács elnökének, hogy Belényes város fejlődéséhez hozzátartozik az is, hogy rendes sportpályája legyen. Cosma képviselő megígérte, hogy ha el is veszi a mai sportpályát az egyesülettől, úgy kap másikat, amelyet a város költségén modernül fel fognak szerelni és abból a belényesi sportegyesületnek semmi kára sem lesz.

Mi magunk részéről azt tanácsoljuk a város vezetőknek és a sportegyesületnek, hogy a belényesi sportélet biztosítására először csinálják meg az új pályát és azután szüntessék meg a régit.

Cures Katia pénztárnoknő. A város háza legharciasabb tisztviselője. Jaj annak, aki tőle pénzt mer kérni, még akkor is, ha jogos a kérés.

Klein Maria gépirónő. A gépfegyver nem tud olyan gyorsan ropogni, mint az írógép az ő keze alatt. A legjobb gépirónő Belényesben.

Binselán Salamon anyakönyvvezető, „Salamon a bölcs“. Számtalan belényesi polgár neki köszönheti boldogtalan házasságát. Pontos és lelkiismeretes tisztviselő.

Pap György és Lupsa Cornél végrehajtók. A legnehezebb beosztásuk nekik van. Az ok meg van rá, kevés a pénz Belényesben és a polgárok nehezen fizetnek.

IÓTÉKONYSÁG

Morsill Elena

Holnap:
Lássuk Nagysomkutot

ÁBEL AMERIKÁBAN

71

REGENY

Irt: TAMASI ARON

Az ember elmondta, hogy itt a következő teendőim lesznek: reggel hatkor felkelni, Jackot egy félóraig sétaltatni aztán mindnyájunknak reggelit készíteni, a reggeli után az emeleti két termet kitisztogatni, az étkezéseknél segédkezni, mert sok vendég jár ide s délután pedig, ami adódik, egészen este hatig. De mindezeket csak úgy lehet csinálni, ha itt is lakom. Fenn az emeleten lesz egy kicsi szobám s azonkívül étkezőm is abból, amit ők szoktak enni. A fizetésem pedig az étkezésem és a szálalásom kívül, hetenként tíz dollár.

— Mikor jöjtek? — kérdeztem.

— Holnap reggel — felelte.

Miután ennyire megegyeztünk, a nevemet kérdezte, majd megmondta azt is, hogy őt Csapóki Józsefnek hívják, felvidéki származású magyar ember, de az ő magyarságára ne sokat alapítsak, mert ő a magyart hamarabb kívül teszi a kapun mint a másféle nemzetbelit. Nem szóltam a fenyegetésre semmit, hanem hazamentem és Kelemen pap kufferjének így szóltam:

— Elé barátom, mert megyünk a Gingers Clubba!

Másnap reggel meg is jelentem a kufferrel együtt. Csapóki gazdámot már felkelve találtam. Gyűrött ábrázattal és egy zsinóros reggeli köpönyegben nyitotta ki nekem az ajtót. Mingyárt felvezetett az emeletre s ott bevitt abba a szobába, amelyet nekem szánt volt már a tegnapi. Egyetlen kicsike ablak volt a szoba falán, de többnek nehezen is lehetett volna helyet keresni. Ágyul egy tábori tákolmány szolgált, ülőhelynek pedig egy szomorú szék, amelyen már senki sem akart ülni, akinek tíz dollár volt a zsebében.

— Ez lesz a maga lakosztálya — mondta a reggeli Csapóki mire én így szóltam:

— Ha meggondoljuk, én sem vagyok testileg óriás, akkor ez megfelel.

Csapóki azt felelte rögtön, hogy az ő pénzén ne foglalkozzam meggondolással, hanem vegyem a kutyát és vigyem sétálni. Mingyárt rá is tette a kutya nyakára a vezetőket s azt a kezembe adta.

— No, gyere, Jakab! — mondtam a kutyának, mert az este kitanultam volt a könyvből, hogy magyarul Jakabot jelent a Jack. Csapókinak azonban ez sem tetszett mert mérgesen tiltotta meg, hogy Jakabnak nevezem az ő kutyáját.

— Az nem szégyen — feleltem. — Már egy apostolt is neveztek úgy!

Erre kikapta a vezetőket a kezemből és azt kezdte kiabálni, hogy vegyem a cók-mókot és takarodjam abba a műveletlen hazamba. Nem válaszoltam semmit, hanem vettem a kuffert és megindultam. Ahogy azonban meglátta távozásomat a kutya, olyan vad erővel iramodott utánam, hogy még a gazdáját is a nyakamra hozta.

— Adj ide azt a koffert! — mondta Csapóki és a kuffer helyibe ismét elnyerte velem a kutyát. Most már nem is váltottunk más szót, hanem ő visszavitte a kufferemet, én pedig elindultam megjárni a kutyát. Nagyon szép őszi reggel volt, mert itt karácsonyig is bényul az ős. A fák levelei még csak elvélve hulltak, de azért pirosban és sárgában remegtek. Ahol tettem, a kutyát a fák alatt és fák között vittem, de a fák alatt és az uton egyformán Jakabnak szólítottam. Tetszett is neki minden, amiben a vezetésem alatt részesült. Amikor még a vezetőket is levettem a nyakáról, akkor ujjongott is örömben, mintha valami diákot visznek a bálba. S mialatt szaladgált, árkot ugrott és fákra szökött, én kutató szemmel néztem őt, hogy Bolhával összevessem. Ugy találtam, hogy sokkal szebb mint Bolha, de bölcsesség tekintetében az én kutyámnak csak a százados fák, a rengeteg életű hollók és az okos csillagok lehettek a társai.

Amikor visszaérkeztünk a sétából, már az asszony is fenn volt s a reggeli elkészítve. Jó kávét és zsemlet juttattak nekem némi vajjal, de ők érkeztek volt már, hogy én egyedül ehessem. Csapóki a kutyával szeretett volna játszani, amíg eltűnik az én kávé, de a kutya nem tekintette őt nagyra s az olyan kérdéseire sem válaszolt, hogy jól bántam-e én a séta alatt vele s hogy nem szólítottam-e ismétlenül Jakabnak.

— Fiatal lehet — mondtam.

— Miről gondolja? — kérdezte a gazda.

— Mert nem tudja még jól béosztani az időt vagyis egy félóra alatt kiszökösdi az egész napot.

Ezt is visszahárította reám Csapóki, mert azt mondotta, hogy nem a kutyát kell béosztásra tanítani, hanem engem. Mingyárt fel is vitt az emeletre, ott megmutatott két termet, amiben csupán asztalok és székek voltak. Az asztalokon hamutartók mindenfelé és rengeteg kicsi karika, piros és sárga színű karikák, tallér nagyságúak. A hamutartók teli mind hamuval és szivarvéggekkel, az asztalok is mind teli hamuval és szivarvéggekkel s végig a föld is.

Olyan volt az egész, mint valami vízmelléki terület, nagy áradás után.

— Hát itt kik tanyáztak? — kérdeztem, mert ilyen kicsi helyen ennyi mocskot én sohasem láttam.

— Nem tanyáztak, hanem urak kártyáztak — mondta Csapóki.

— Angolok-e?

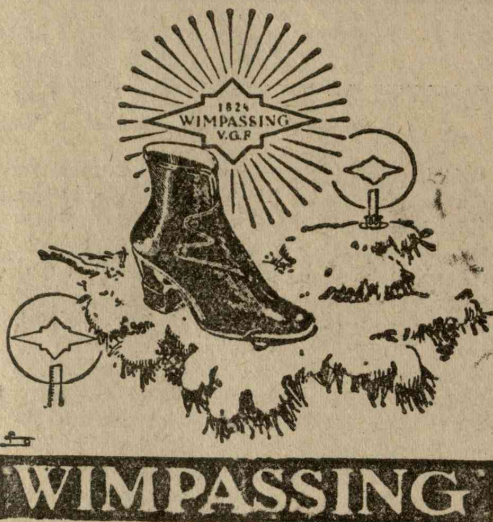
— Angolul beszélnek.

— S gondolkozni hogyan gondolkoznak.

Ezt már megsokalta Csapóki, mert szembefordult velem és mérgesen azt mondta:

— Maga nem sheriff, hogy folytonosan csak tudakozódjék.

Azt feleltem neki, hogy a munka szempontjából lenne fontos, hogy a kártyázó urak nemzetiségét tudjam, mert másképpen kell tisztogatni az angolok számára s ismét másképpen a németek számára. (Folyt. köv.)

Mely fájdalommal jelentük, hogy a mindnyáunk által nagyon szeretett jó téri, édesapa, nagypapa, após, testvér sógor és rokon

Antal Mihály

C. F. R. nyomtatványkezelő

Életének 58-ik, boldog házasságának 34-ik évében t. hó 18-án hosszas, súlyos szenvedés után nemest lelkét visszaadta Teremtőjének

Szeretett halottunk porsátorát t. hó 20-án (csütörtökön) d. u. 3 órakor fogtuk a gyászház ó. ömlesztőszobájában a 6 sz. alól az unatársi egyház szertartása szerint a ret. temetőbe örök nyugalomra kísérni

Drága halottunk, Isten veled!

Brassó, 1934. december 18.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Aláírtkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyzeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

... jó ... de az EUMIG még jobb!

A rádióipar három csúcsteljesítménye alacsony és közepes árakkal. Szereklitvása mintászerű, hangvisszaadásában és külső alakjában csodálatos. A nagygényű rádióhallgatók készülékei, aki pénzért a legjobbat, sőt a legeslegjobbat kívánja. Mutattassa be magának minden vételkötelezettség nélkül ezeket a készülékeket

BITTERMANN W. mérnök által,

Brassó, Közép-u. 26. Telefon 6.

Vétel-e adás

Mindenemű tégla és oserépgyártó gépek, valamint legújabb típusú cserépszállító automatikus kocsik és elevátorok e'adók. Hercules R. T. Dicio-sánmartin. 16043

Bukarest

Gaherokat, keményinget, férfi- és nőruhákat szépen szakaszterlen mos, fest, tisztít a brassói „Kristály” gőzmosoda bukaresti fiókja: Strada Regală 6. 277-b

Minden magyar könyvudonság a megjelenés után azonnal kapható az lg. Hertz könyvkereskedésben, Bucaresti, Cal. Victoriei 5. 283-b

Horgoló-kötőnőt keresünk, perfekt munkaerőt, önálló tervező, mintakészítő. Cim a bukaresti kiadóban. (Calea Moşilor 59 II. emelet.) 212123-b

Finom bécsi konyha, különféle diétás étlendek orvosi előírás szerint. Elegánsan berendezett szobák. Kemény, str. Nic. Filipescu 32. Telefon: 236/16. 212122-b

DOCTOR GRUBARG. Nemibajok, szifilisz. Nőbetegségek. Folyások és komplikációk. Impotencia. Elektroterápia. Analízisek. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezmény. Rendel: 11-2-ig és 5-8-ig. Boulevardul Carol 43. 212110-b

DOCTOR ANA ALESKE. Női bajok és szülészeti. Kezelés és operációk. Elektroterápia. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezményes árak. Rendelés 8-12-ig és 4-8-ig. Boulevardul Maria 2. Bártieit sarok. 212109-b

Előrendülő varrónő ruházathoz ajánlkozik, ruha, kabát, gyermek-ruha és fehérnemű varráshoz. Smárdan 11. III. emelet. Probstné. 212100-b

Paplan és ágynemű különlegességek, valamint iparművészeti lakásdíszítási cikkek szolid árakkal. Luxor, C. Victoriei 50. Pasajul Imobiliari. Cégtulajdonos: Szűcs D. 21295-b

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától. Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV. kulccsal és igazozási táblával. Irták: Dr. Hegedűs és dr. Latkó Ara köve 144.— lej

ANGOL NYELVTAN. kulccsal együtt. Irt: dr. Latkó H. Ara köve 144.— lej.

NEMET NYELVTAN. Irt: Altai R. Kezdeknek kulccsal. Kezdeknek I. rész 144.— lej. Haladóknak II. rész 210.— lej.

OLASZ NYELVKÖNYV. kulccsal. Irt: dr. Honti R. Ara köve 144.— lej.

Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, magántanulással igen alkalmasak.

Schidloff dr.: „1000” szó!

gyakorlott módszere világnyelveknek magántanuló tanulására. Szakértségek véleménye szerint Schidloff dr. módszere a magántanulást teljesebbre mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vázlatkötésben 190.— L
Francia nyelvtan „ 180.— L
Angol nyelvtan „ 180.— L
Olasz nyelvtan „ 240.— L
Spanyol nyelvtan „ 240.— L

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A nátha a grippe első jele

utána rögtön jelentkezik a fájdalom a halántékban, a beteg lázas és nagy veszélyben forog.

Ön elkerülheti a veszélyes következményeket, ha idejében vesz be Algocratint és a készítménnyel nyert tapasztalatait után Ön is számos ember sorába fog lépni, akinek a baj nem okoz gondot, mert Algocratine-nal mindig rendelkezik

Algocratine
minden gyógyszerárban és drogeriában

PÁLYAZATI HIRDETMEY

A pénzügyminiszterium 1935. jan. 15-én pályázatot tart az üresedésben levő kerületi felügyelői (inspector de circ.); 1935. jan. 25-én pedig a pénzügyi adminisztrátori (administrator de constatare de incasari) állások betöltésére.

A feltételeket közli pénzügyminiszterium 272.281 számú 1934. dec. 7-i rendelete.

Pályázati határidő 1935. január 10. (a felügyelői), illetve 1935. január 20. (az adminisztrátori állásokra). A kérvények a pénzügyminiszterium személyzeti igazgatóságához küldendők fenti határidőig.

Brassó, 1934. december 15. Az adminisztrátor

KAMNER & JEKELIUS

VASKERESKEDÉS

Alapított 1853 — Telefon 11.

Karácsonyi ajándékok

Olcsó edények és konyhabereendezések

A központi hitelroda tagja

Ambár a szőrmeárut árai emelkedtek, még ma is mindenféle

szőrmeárut a legolcsóbb árak mellett

vásárolhat

ROSENBERG SIMON nál

Brassó, Kapu-utca 34. szám,

Bukarest, Str. Stinilor 30.

Győződjön meg, vételkötelezettség nélkül az árak olcsósá-árai és az áru minőségéről

Fontos könyvudonság 40 éven felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás

lényege, jelei és gyógyítása

Irt: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívül elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílus világos és mindenki számára könnyen érthető. Ara 102.— LEI. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.